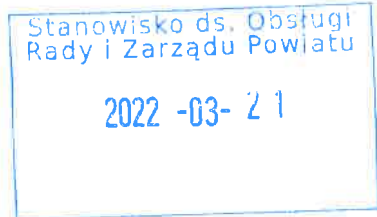

DR.032.3.2022.KW

RZP
DLA RADNYCH POWIATU
PIASECZYŃSKIEGO
2022.03.22

Piaseczno, dnia 21 marca 2022 r.

**Rada Powiatu Piaseczyńskiego
w miejscu**

Na podstawie art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) przedkładam w załączeniu sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie za rok 2021 wraz z wykazem potrzeb.

Ponadto stosownie do art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 447) przedkładam w załączeniu sprawozdanie za rok 2021 z realizacji zadań i efektów pracy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
Klaudia Wojnarowska

Do wiadomości:

1. Komisja Zdrowia, Spraw Społecznych, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Powiatu Piaseczyńskiego
2. Zarząd Powiatu Piaseczyńskiego

Spis treści:

I. Informacje ogólne o Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie ...	str. 1
II. Zadania Powiatu w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych realizowane przez PCPR	str. 2
III. Zakres realizowanych zadań na rzecz osób niepełnosprawnych w roku 2021 ..	str. 4
1. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej oraz wsparcia osób niepełnosprawnych	str. 4
2. Program „Aktywny Samorząd”	str. 7
3. Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku Żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł III	str. 12
IV. Zadania własne Powiatu z zakresu pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	str. 13
V. Zakres zadań realizowanych przez PCPR z obszaru pomocy społecznej w roku 2021	str. 15
1. Pomoc dla osób pełnoletnich opuszczających placówki, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej	str. 15
2. Pomoc dla cudzoziemców	str. 16
3. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	str. 20
3.1. Domy Pomocy Społecznej	str. 21
3.2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach	str. 28
3.3. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	str. 36
VI. Zadania powiatu z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	str. 38
VII. Zakres realizowanych przez PCPR zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w roku 2021	str. 39
1. Rodzinna piecza zastępcza	str. 43
1.1. Świadczenia alimentacyjne	str. 46
1.2. Pomoc psychologiczna dla rodzin zastępczych	str. 47
1.3. Pomoc prawna dla rodzin zastępczych	str. 49
1.4. Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych	str. 50
1.5. Szkolenia rodzin zastępczych	str. 50

1.5.1. Szkolenie kandydatów	str. 51
1.5.2. Szkolenie dla rodzin zastępczych „Depresja dzieci i młodzieży”	str. 53
1.6. Okresowa ocena sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i rodziny zastępczej	str. 56
1.7. Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej	str. 58
1.8. Współfinansowanie przez Gminy pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	str. 60
1.9. Pomoc dla pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej	str. 61
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	str. 63
2.1. Placówki opiekuńczo – wychowawcze	str. 63
2.2. Świadczenia alimentacyjne	str. 66
2.3. Pomoc dla pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej	str. 66
2.4. Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci przebywających w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych.....	str. 68
2.5. Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci przebywających w RPOT oraz preadopcyjnym ośrodku interwencyjnym	str. 69
2.6. Współfinansowanie przez Gminy pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	str. 70
VIII. Wykaz potrzeb na rok 2022	str. 71

I. Informacje ogólne o Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie jest jednostką organizacyjną Powiatu, działającą w formie jednostki budżetowej. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym oraz dysfunkcyjności rodzin. Ponadto realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

PCPR jest również wyznaczonym przez Starostę Piaseczyńskiego Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej - zgodnie z Zarządzeniem Nr 30/PCPR/2011 z dnia 30 września 2011 r.

PCPR działa na podstawie stosownych przepisów prawa, a w szczególności:

1. ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 920 ze zm.);
2. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.);
3. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.);
4. ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1282 ze zm.);
5. uchwały Nr V/17/99 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 30 marca 1999 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie;
6. uchwały Nr XX/9/12 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie;
7. uchwały Nr 272/4/18 Zarządu Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie ze zmianami.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania Powiatu i Starosty określone, w szczególności w:

1. ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.);
2. ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 447);

3. ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.);
4. ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r., poz. 2354 ze zm.);
5. ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 1108 ze zm.).

Ponadto Starosta przy pomocy PCPR sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej działających na terenie powiatu.

Stan zatrudnienia w PCPR na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosił 25 osób (22,35 etatu).

W roku 2021 plan wydatków wynosił: **2.108.979 zł**, wykonanie **2.054.541 zł**, tj. 97,42% planu.

II. Zadania Powiatu w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych realizowane przez PCPR.

Wsparcie osób niepełnosprawnych realizowane jest głównie w oparciu o zapisy wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, poprzez:

1. dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7 a ustawy).

Turnus stanowi formę aktywnej rehabilitacji połączoną z elementami wypoczynku i ma na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności, ale i pobudzanie i rozwijanie zainteresowań. Turnus trwa 14 dni i z dofinansowaniem można z niego korzystać raz w roku. Wysokość dofinansowania zależna jest od orzeczonego stopnia niepełnosprawności.

2. dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7d ustawy).

– *dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych* oznacza zlikwidowanie wszystkich utrudnień występujących w budynkach mieszkalnych i jego najbliższym otoczeniu, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają

swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów całkowitych zadania i można z niego skorzystać raz na trzy lata.

- *dofinansowanie likwidacji barier technicznych* oznacza likwidację wszystkich przeszkód wynikających z niedostosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów i urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze funkcjonowanie osoby w społeczeństwie. Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów całkowitych i można z niego skorzystać raz na trzy lata.
- *dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu*, czyli wszystkich ograniczeń utrudniających swobodne porozumiewanie się lub przekazywanie informacji. Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów całkowitych i można z niego skorzystać raz na trzy lata.

3. dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 b ustawy).

Dofinansowanie imprez o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznych dla osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie wynosi do 60% kosztów przedsięwzięcia i mogą się o nie ubiegać osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

4. dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym (art. 35a ust. 1 pkt 7c ustawy).

- *dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego* służącego usprawnianiu. Wysokość dofinansowania do zakupu sprzętu wynosi do 80% kosztów jego zakupu.
- *dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych*, czyli zaopatrzenia w sprzęt i urządzenia, dzięki którym zminimalizowane zostają skutki niepełnosprawności. Są to np.: wózki inwalidzkie, aparaty ortopedyczne i aparaty słuchowe, protezy, szkła okularowe czy materace przeciwdleżynowe. Dofinansowanie wynosi do 150% kwoty limitu określonego przez NFZ.

5. dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a ust. 1 pkt 8 ustawy).

Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej, których celem jest terapia umożliwiająca osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy, rehabilitację w zakresie przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Zajęcia terapeutyczne prowadzone w warsztatach polegają na wspomaganiu procesu rehabilitacji poprzez wypracowanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej a także rozwijania psychofizycznych sprawności umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

III. Zakres realizowanych zadań na rzecz osób niepełnosprawnych w roku 2021.

1. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej oraz wsparcia osób niepełnosprawnych.

Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonał podziału środków przewidzianych w planie finansowym PFRON na 2021 rok, dla samorządów powiatowych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazania środków PFRON jednostkom samorządu terytorialnego.

Plan zgodny z algorytmem na rok 2021 – 3.039.985 zł

Wykonanie – 3.018.404 zł

Przedstawiony poniżej zakres realizowanych zadań odnosi się do całości wykorzystania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jednakże zadania dotyczące rehabilitacji zawodowej - stosownie do art. 35a ust. 2 wyżej cytowanej ustawy, realizował Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie.

Uchwałą Nr XXXV/3/21 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 25 marca 2021 r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr XXXVI/4/21 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 27 maja 2021 r., Uchwałą Nr XXXVII/3/21 z dnia 24 czerwca 2021 r., Uchwałą Nr XXXVIII/7/21 z dnia 29 lipca 2021 r. oraz Uchwałą Nr XLII/3/21 z dnia 25 listopada 2021 r. przyjęto ostateczny podział środków z przeznaczeniem na poszczególne zadania, w następujący sposób:

- 1) **art. 11 ustawy** – finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

plan 12.600 zł, wykonanie – 12.598 zł

W ramach zadania 3 osoby z niepełnosprawnością odbyły staże zawodowe oraz otrzymały stypendia zawodowe. Niewykorzystane środki w wysokości 2 zł zostały przekazane na rachunek bankowy PFRON.

- 2) **art. 12 a ustawy** – przyznawanie osobom z niepełnosprawnością środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

plan – 315.300 zł, wykonanie – 293.721 zł

W ramach zadania 8 osób z niepełnosprawnością otrzymało dofinansowanie do rozpoczęcia działalności gospodarczej. Środki w wysokości 21.579 zł dotyczą zwrotu podatku VAT od zakupów dokonanych w ramach przyznanych środków PFRON na podjęcie działalności gospodarczej dla 3 osób. W/w środki zostały przekazane na rachunek bankowy PFRON.

- 3) **art. 40 ustawy** - finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych.

plan – 9.800 zł, wykonanie – 9.800 zł

W ramach zadania z możliwości szkolenia skorzystało 2 osoby z niepełnosprawnością.

- 4) **art. 35 a ust. 1 pkt 7a ustawy** - dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

plan – 317.237 zł, wykonanie – 317.237 zł

W ramach zadania przyznano dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych 228 osobom, w tym 90 dzieciom. Ogółem o dofinansowanie wraz z opiekunami ubiegało się 274 osoby.

- 5) **art. 35 a ust. 1 pkt 7c ustawy** - dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnością,

plan – 397.349 zł, wykonanie – 397.349 zł

W ramach zadania złożono 240 wniosków. Przyznano dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 169 osobom, w tym 108 dzieciom.

- 6) **art. 35 a ust. 1 pkt 7c ustawy** - dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób z niepełnosprawnością,

plan – 74.715 zł, wykonanie – 74.715 zł

W ramach zadania złożono 27 wniosków. Dofinansowanie przyznano 18 osobom, w tym 2 dzieciom.

- 7) **art. 35a ust. 1 pkt 7d ustawy** – dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,

plan – 394.264 zł, wykonanie – 394.264 zł w tym:

W ramach zadania złożono 128 wniosków. Przyznano dofinansowanie:

- a) bariery architektoniczne – 100.000 zł /6 osób/;
- b) bariery w komunikowaniu się – 194.373 zł /47 osób/;
- c) bariery techniczne – 99.891 zł /14 osób/.

W ramach zadania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dofinansowanie otrzymało 67 osób, w tym 25 dzieci.

- 8) **art. 35a ust. 1 pkt 8 ustawy** - dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej,

plan – 1.518.720 zł, wykonanie – 1.518.720 zł /dofinansowanie rocznego kosztu pobytu uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej ze środków PFRON w roku 2021 wynosiło 21.696 zł/

Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zalicza się uczestnictwo tych osób w warsztatach terapii zajęciowej.

Warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja przez warsztat powyższego celu odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- a) umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej;
- b) psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

W roku 2021 terapią prowadzoną przez Warsztat objętych było 70 uczestników.

2. **art. 10 b ust. 6 ustawy** – porozumienia dotyczące pokrywania kosztów rehabilitacji uczestników warsztatów terapii zajęciowej.

„Powiat, którego mieszkańcy są uczestnikami rehabilitacji w warsztacie działającym na terenie innego powiatu, jest obowiązany do pokrycia kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swoich mieszkańców, w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu, w wysokości i na zasadach określonych w porozumieniu zawartym z powiatem, na terenie, którego działa warsztat”. W roku 2021 koszty rehabilitacji, w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON określone były na nie mniej niż 10% tych kosztów.

Środki Powiatu na finansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej nieobjętych dofinansowaniem ze środków PFRON z przeznaczeniem na rehabilitację osób niepełnosprawnych ustalone zostały na poziomie 17 % tych kosztów i przedstawiały się następująco:

plan – 281.801 zł, wykonanie – 281.801 zł

/środki dla WTZ w Piasecznie z przeznaczeniem na pokrycie kosztów rehabilitacji dla 70 osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Powiatu Piaseczyńskiego, w tym w wysokości: **2.410,66 zł** przekazane przez Miasto Stołeczne Warszawa, zgodnie z zawartym porozumieniem w sprawie pokrywania kosztów rehabilitacji 1 uczestnika Warsztatu Terapii Zajęciowej w Piasecznie, będącego mieszkańcem Warszawy oraz w wysokości: **4.821.32 zł** przekazane przez Powiat Grójecki, zgodnie z zawartym porozumieniem w sprawie pokrywania kosztów rehabilitacji 2 uczestników Warsztatu w Piasecznie, będących mieszkańcami Powiatu Grójeckiego/.

plan – 19.348 zł, wykonanie – 19.253,87 zł

/środki dla obcych powiatów z tytułu zawartych porozumień w sprawie finansowania 10% kosztów Warsztatu Terapii Zajęciowej nieobjętych dofinansowaniem ze środków PFRON, z przeznaczeniem na rehabilitację osób niepełnosprawnych pochodzących z terenu Powiatu Piaseczyńskiego a będących uczestnikami terapii na terenie Miasta Stołecznego Warszawy - 3 osoby oraz uczestnikami terapii na terenie Powiatu Grójeckiego - 6 osób/.

2. Program „Aktywny Samorząd”.

W dniu 28 marca 2012 r., Uchwałą Nr 3/2012 Rada Nadzorcza PFRON zatwierdziła pilotażowy program „Aktywny samorząd”, którego tekst jednolity stanowi załącznik do Uchwały Nr 11/2018 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 10 grudnia 2018 r.

Program przewiduje powierzenie jego realizacji samorządom, które przyjęły zaproszenie i złożyły w tym zakresie oświadczenie oraz wystąpiły o przyznanie środków finansowych PFRON na realizację programu.

Głównym celem programu „Aktywny Samorząd” jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji. Program ma na celu umożliwienie samorządom aktywniejszego włączenia się w działania na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych, natomiast wsparcie przewidziane w programie uzupełnia plany ujęte w Powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i Powiatowych programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Do zadań samorządu powiatowego należał:

- nabór oraz weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków;
- podejmowanie decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania wnioskowanej pomocy;
- obsługa administracyjno - finansowa zawartych umów;
- monitorowanie prawidłowości wykorzystania środków PFRON i realizacji celów programu przez beneficjentów pomocy;
- sprawozdawczość z realizacji programu;
- promocja i ewaluacja programu.

Warunkiem uczestnictwa samorządu powiatowego w programie jest nieposiadanie wymagalnych zobowiązań wobec PFRON, zaległości w obowiązkowych wpłatach na PFRON, oraz wymagalnych zobowiązań wobec ZUS i urzędu skarbowego oraz wobec organów i instytucji wykonujących zadania z zakresu administracji publicznej. Przy czym w/w wymagania dotyczyły jednostki organizacyjnej samorządu powiatowego składającej wystąpienie o przyznanie środków PFRON na realizację programu oraz jednostki organizacyjnej samorządu powiatowego, wskazanej w porozumieniu, odpowiedzialnej za realizację programu.

Wysokość środków finansowych PFRON na realizację programu ustalana jest corocznie w planie finansowym PFRON. Podstawą przekazania środków na realizację programu jest umowa zawarta pomiędzy PFRON a samorządem powiatowym. Decyzję o podziale środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych obszarów programu oraz o podziale środków finansowych przeznaczonych na udzielanie dofinansowań przez samorządy powiatowe podejmuje PFRON.

W 2021 r. realizowane były następujące kierunki działań:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

1) *Obszar A – likwidacja bariery transportowej:*

- a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu;
- b) Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;
- c) Zadanie 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;
- d) Zadanie 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.

2) *Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:*

- a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją wzroku lub obu kończyn górnych;
- b) Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
- c) Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku;
- d) Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób o znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu;
- e) Zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego.

3) *Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:*

- a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- b) Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- c) Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
- d) Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
- e) Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

4) *Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.*

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Na udzielanie dofinansowań w ramach realizacji poszczególnych obszarów programu, dla Powiatu Piaseczyńskiego łącznie przyznane zostały środki finansowe w wysokości: **632.487,00 zł**, natomiast wydatki wykonane na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosły: **368.380,00 zł** /program realizowany jest i rozliczany jest do 15 kwietnia 2022 r./, w tym na realizację:

1. Modułu I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową w wysokości **390.000,00 zł**, z czego na realizację wydatków **245.849,00 zł**:

a) obszaru A – likwidacja bariery transportowej:

- zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.

Dofinansowanie otrzymało 9 osoby na łączną kwotę: **57.860,00 zł**

- zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy.

Dofinansowanie otrzymała 1 osoba na łączną kwotę: **1.725,00 zł**

b) obszaru B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Dofinansowanie otrzymało 10 osób na łączną kwotę: **57.087,00 zł**

- zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

Dofinansowanie otrzymały 2 osoby na łączną kwotę: **5.000,00 zł**

- zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Dofinansowanie otrzymało 4 osoby na łączną kwotę: **15.990,00 zł**

c) obszaru C - likwidacja barier w poruszaniu się:

- zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.

Dofinansowanie otrzymała 1 osoba na łączną kwotę: **500,00 zł**;

- zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.

Dofinansowanie otrzymało 2 osoby na łączną kwotę: **41.804,00 zł**;

- zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;

Dofinansowanie otrzymało 6 osób na łączną kwotę: **43.477,00 zł**;

d) Obszaru D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej

Dofinansowanie otrzymało 4 osoby na łączną kwotę: **22.406,00 zł**.

2. Modułu II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, w wysokości: **242.487,00 zł** ogółem, z czego na realizację wydatków **122.531,00 zł**;

W ramach modułu II dofinansowano naukę na poziomie wyższym dla **27** studentów.

Dofinansowanie obejmowało opłatę czesnego oraz dodatku na pokrycie kosztów kształcenia, przez co należy rozumieć dodatkowe wydatki związane z pobieraniem nauki, np. koszty zakwaterowania, dojazdów, dostępu do internetu, zakupu przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę, itp.

Łącznie w roku 2021 pomoc w ramach programu uzyskało **66** osób z niepełnosprawnościami.

Nadmieniam, że środki finansowe przeznaczone na udzielanie osobom niepełnosprawnym dofinansowania w ramach realizacji ww. programu nie są częścią budżetu powiatu. Środki na realizację programu są przyznawane przez PFRON i na podstawie umowy cywilnoprawnej przekazywane na rachunek bankowy, wydzielony wyłącznie dla tych środków. Mogą być przez Realizatora wykorzystane wyłącznie w celu dostarczenia pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym, spełniającym warunki uczestnictwa w programie. Jednocześnie samorząd powiatowy nie jest zobowiązany do wniesienia jakiegokolwiek udziału finansowego w kosztach dofinansowania udzielanego osobie niepełnosprawnej.

Ponadto zgodnie z umową Nr AS3/000074/07/D w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, Powiat Piaseczyński otrzymał dodatkowo środki finansowe na:

1. obsługę realizacji programu, w wysokości określonej na nie więcej niż 5% środków przekazanych ogółem, tj. w kwocie **31.624,00 zł**;
2. promocję programu, w wysokości określonej na nie więcej niż 1% środków przekazanych ogółem, tj. w kwocie **6.324,00 zł**;
3. ewaluację programu, w wysokości określonej na nie więcej niż 0,5% środków przekazanych ogółem, tj. w kwocie **3.162,00 zł**.

W ramach środków finansowych przekazanych przez PFRON na obsługę realizacji programu oraz na promocję i ewaluację programu, Realizator pokrywa wydatki rzeczowe i osobowe, związane z działaniami, na które środki te zostały przeznaczone.

3. Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” - Moduł III

Realizatorami Programu w ramach Modułu III mogły być samorządy powiatowe, które zgłaszały chęć przystąpienia do programu. Samorząd powiatowy, który zamierzał przystąpić do realizacji Modułu III Programu, składał do Oddziału PFRON zapotrzebowanie na środki potrzebne na jego realizację. Program realizowany był w okresie maj 2020 r. – styczeń 2021r.

Podstawą prawną realizacji programu były:

1. art. 51 ust. 3 pkt 3 w związku z art. 47 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
2. ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw,
3. uchwała nr 4/2020 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 18 marca 2020 r. w sprawie zatwierdzenia programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.
4. umowa w sprawie realizacji Modułu III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – nr POB/000022/07/D zawarta z PFRON w dniu 22 maja 2020 r. wraz z Aneksem nr 1 z dnia 23 grudnia 2020 r. do niniejszej umowy.

Celem programu było zapewnienie pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym, które na skutek wystąpienia zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii utraciły w okresie od dnia 9 marca 2020 r. do dnia 16 listopada 2020 r., możliwość korzystania przez okres co najmniej 5 kolejnych następujących po sobie dni roboczych z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej. Pomoc ta udzielana była w formie dofinansowania kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych. Wysokość pomocy wynosiła 500 zł miesięcznie na jedną osobę niepełnosprawną, nie dłużej jednak niż przez okres 5 miesięcy.

Program skierowany był do uczestników zajęć rehabilitacyjnych i aktywizacyjnych, organizowanych w placówkach, których działalność w wyniku ogłoszenia stanu epidemii w kraju została zawieszona, tj. do osób, które były:

- uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej;
- uczestnikami środowiskowych domów samopomocy;
- podopiecznymi dziennych domów pomocy społecznej;
- podopiecznymi placówek rehabilitacyjnych, których działalność finansowana jest ze środków PFRON;
- uczestnikami programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON i w ramach tych programów korzystają ze wsparcia udzielanego przez placówki rehabilitacyjne;
- pełnoletnimi (od 18 do 25 roku życia) uczestnikami zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (organizowanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej) dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim;
- pełnoletnimi (od 18 do 24 roku życia) wychowankami specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz specjalnych ośrodków wychowawczych, funkcjonujących na podstawie ustawy Prawo oświatowe.

Na realizację programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” Moduł III – Powiat Piaseczyński otrzymał: **624.500 zł**

W ramach programu złożono łącznie 303 wnioski. Pomocy finansowej udzielono 250 osobom na łączną kwotę: **320.000 zł**.

IV. Zadania własne Powiatu z zakresu pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

1. opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
2. prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
3. przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-

- wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
4. pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
 5. pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
 6. prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
 7. prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
 8. prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
 9. udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
 10. szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
 11. doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
 12. podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
 13. sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej;
 14. pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
 15. prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

16. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
17. udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

V. Zakres zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie z obszaru pomocy społecznej w roku 2021.

1. Pomoc dla osób pełnoletnich opuszczających placówki, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej.

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, który wprowadza osobę usamodzielnianą do podjęcia samodzielnego życia. Proces usamodzielnienia formalnie rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez wychowanka od wyznaczenia opiekuna procesu usamodzielnienia, którym może zostać osoba przez niego wskazana lub wyznaczona spośród pracowników PCPR, wspierająca go w programie usamodzielnienia. W zależności od sytuacji wychowanka proces usamodzielnienia może trwać do czasu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Osoba usamodzielniana we współpracy z opiekunem usamodzielnienia przygotowuje indywidualny program usamodzielnienia i przedkłada na miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia Dyrektorowi PCPR w Piasecznie do zatwierdzenia. Określa on założenia, plany i terminy realizacji w zakresie uzyskania wykształcenia, podjęcia zatrudnienia, uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych, uzyskania przysługujących świadczeń, oraz obowiązki usamodzielnianego wychowanka. Program ten w trakcie jego realizacji może ulegać modyfikacji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie obejmuje osoby usamodzielniane pomocą poprzez:

- 1) pracę socjalną (udzielanie porad, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i konstruowaniu dokumentów, motywowanie do uzyskania wykształcenia i podnoszenia kwalifikacji, wspieranie w kontaktach z rodziną i środowiskiem lokalnym),
- 2) pomoc prawną;
- 3) pomoc psychologiczną;
- 4) pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki;

- 5) jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie;
- 6) pomoc rzeczową na zagospodarowanie;
- 7) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (ten rodzaj pomocy polega na umożliwieniu zamieszkania w mieszkaniu chronionym, poparciu wniosku o przydział mieszkania z zasobów gminy lub pomoc w zamieszkaniu w internacie);
- 8) pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (ten rodzaj pomocy polega m.in. na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu stosownego do możliwości wykształcenia, zachęcaniu do udziału w kursach i szkoleniach, rejestracji w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna poszukująca pracy i korzystaniu z ofert pracy).

W procesie usamodzielnienia wychowanków opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę oraz młodzieżowy ośrodek wychowawczy, podstawę prawną stanowią:

1. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
2. rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 r., poz. 954);
3. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r., poz. 1358).

W ramach zadania realizowane były głównie wypłaty pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki i zagospodarowanie dla pełnoletnich wychowanków w/w placówek. Wydatki wykonane wyniosły: **27.502,80 zł**. Powyższą kwotę stanowiła pomoc pieniężna dla 6 osób kontynuujących naukę szkolną.

2. Pomoc dla cudzoziemców

Podstawowym aktem prawnym regulującym udzielanie ochrony cudzoziemcom w Polsce jest obecnie ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Określa ona zasady, warunki i tryb udzielania cudzoziemcom ochrony w Polsce oraz organy właściwe w tych sprawach, korzystając z dorobku Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie dnia

28.07.1951 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 119, poz. 515 i 516) oraz Protokołu dotyczącego statusu uchodźców, sporządzonego w Nowym Jorku dnia 31.01.1967 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 119, poz. 517 i 518), z którymi jest zgodna.

Część polskiego prawa uchodźczego stanowią również przepisy prawa europejskiego w formie bezpośrednio stosowanych rozporządzeń oraz dyrektyw, których normy wdrożone są w ustawie.

Najważniejszą zasadą obowiązującą w prawie uchodźczym jest zasada niewydalania, która stanowi podstawę dla całego systemu międzynarodowej ochrony uchodźców. Oznacza ona zakaz cofnięcia lub wydalenia z terytorium państwa oraz zakaz odmowy przyjęcia na granicy osoby ubiegającej się o nadanie statusu uchodźcy, z wyjątkiem osoby, co do której istnieją podstawy, aby uznać ją za zagrażającą bezpieczeństwu państwa, lub która będąc skazana prawomocnym wyrokiem za szczególnie poważne zbrodnie stanowi niebezpieczeństwo dla społeczeństwa kraju przyjmującego. Kolejną istotną zasadą jest zasada poufności danych, która oznacza, że dane cudzoziemca nie mogą być udostępniane władzom oraz instytucjom publicznym kraju jego pochodzenia. Chodzi zwłaszcza o te dane, na podstawie których możliwe jest ustalenie, że postępowanie o nadanie statusu uchodźcy jest w toku lub zakończyło się, cudzoziemcowi nadano lub odmówiono nadania statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany.

Status uchodźcy nadawany jest cudzoziemcowi, który na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w kraju pochodzenia z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej nie może lub nie chce korzystać z ochrony tego kraju. Prześladowanie ze względu na swoją istotę lub powtarzalność musi stanowić poważne naruszenie praw człowieka (w szczególności tych praw, których uchylenie jest niedopuszczalne) lub być kumulacją różnych działań czy zaniechań, stanowiących naruszenie praw człowieka. Status uchodźcy nadaje się wszystkim członkom najbliższej rodziny objętym wnioskiem o nadanie statusu uchodźcy, w tym małoletnim dzieciom towarzyszącym cudzoziemcowi i małżonkowi, jeśli wyraził na to zgodę na piśmie.

Ochrona uzupełniająca jest formą ochrony przyznawaną cudzoziemcowi, który nie spełnia warunków do nadania statusu uchodźcy, ale powrót do kraju pochodzenia może narazić go na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy przez orzeczenie kary śmierci lub wykonanie egzekucji, tortury, niehumanitarne lub poniżające traktowanie albo karanie lub też poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia lub zdrowia, wynikające z powszechnego stosowania przemocy wobec ludności cywilnej w sytuacji

międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego i ze względu na to ryzyko nie może lub nie chce korzystać z ochrony kraju pochodzenia.

Pobyt tolerowany jest formą ochrony subsydiarną wobec statusu uchodźcy i ochrony uzupełniającej. Ustawa zawiera katalog przesłanek, które uniemożliwiają wydalenie cudzoziemca, odsyłając do *Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności* z 1950 r. w zakresie prawa do życia, prawa do wolności i bezpieczeństwa, zakazu tortur, zakazu niewolnictwa i pracy przymusowej, prawa do sprawiedliwego procesu, zakazu karania bez podstawy prawnej oraz do *Konwencji o prawach dziecka* z 1989 r.

Pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12.12.2013 r. o cudzoziemcach.

„1. Zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną udziela się cudzoziemcowi, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) przybywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa na tym terytorium w celu połączenia się z rodziną i jest członkiem rodziny cudzoziemca zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy,
 - w związku z udzieleniem mu ochrony uzupełniającej.”

Instytucją, z którą cudzoziemcy mają największy kontakt jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie, odpowiedzialne za opracowanie i realizację indywidualnych programów integracji (IPI). Realizacja IPI jest zadaniem administracji rządowej, które jest zlecone powiatom a koordynowane i nadzorowane przez Wojewodę.

Głównym zadaniem programów integracyjnych jest ułatwianie pokonywania przeszkód językowych, obyczajowych, materialnych i społecznych w codziennym funkcjonowaniu migranta oraz łagodzenie doznań związanych ze stanem i kondycją, które spowodowały przyznanie statusu uchodźcy, bądź ochronę uzupełniającą.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, w ramach IPI Centra Pomocy Rodzinie zobowiązane są m.in. do wspierania cudzoziemca w kontaktach ze środowiskiem lokalnym, pomocy w uzyskaniu przez niego mieszkania, pracy socjalnej z cudzoziemcem oraz wyznaczenie pracownika, który będzie realizatorem programu. IPI jest pisemną umową zawieraną pomiędzy osobą korzystającą z pomocy a PCPR, która określa wzajemne zobowiązania oraz sposób współdziałania, umożliwiającą pełną integrację.

W 2021 roku Indywidualnymi Programami Integracji zostało objęte 10 rodzin, którym Decyzją Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców nadano status uchodźcy, bądź udzielono ochrony uzupełniającej na terytorium RP.

Osoby objęte programami to obywatele: Białorusi, Afganistanu, Turcji, Libii oraz Turkmenistanu.

Świadczeniami pieniężnymi na częściowe pokrycie kosztów utrzymania oraz naukę języka polskiego obejmowano łącznie 21 osobom, 7 dzieciom.

Planowane wydatki wyniosły **90 511 zł.**

Wydatki wykonane wyniosły **90 511 zł.**

W 2021 r. opracowano i realizowano 4 programy integracyjne dla rodzin, którym decyzją Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców nadano na terytorium Rzeczypospolitej status uchodźcy oraz 6 programów dla rodzin, którym udzielono ochrony uzupełniającej.

W roku 2021 cudzoziemiec pochodzenia Afgańskiego posiadający zezwolenie na pobyt stały na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na mocy postanowienia Sądu został ustanowiony rodziną zastępczą niezawodową dla nieletniego bratanka, także obywatela Afganistanu posiadającego status uchodźcy. Rodzina została dodatkowo objęta stosowną pomocą i wsparciem wynikającym z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Cudzoziemcy kierowani byli przez PCPR na bezpłatne kursy nauki języka polskiego, organizowane przez Fundację Ocalenie z siedzibą w Warszawie, ul. Krucza 6/14a, 00-537 Warszawa. Cudzoziemcy podczas trwania programów oraz po ich zakończeniu mogą korzystać ze świadczeń publicznej służby zdrowia. Umożliwia im to rejestracja w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Ponadto objęci są świadczeniami rodzinnymi, zasiłkami stałymi, okresowymi i celowymi, świadczeniami wychowawczymi 500 plus oraz pomocą rzeczową świadczonymi przez Ośrodki Pomocy Społecznej. Ośrodki opłacają także dzieciom cudzoziemskim realizującym obowiązek szkolny bezpłatne obiady w szkołach, w szkołach do których uczęszczają dzieci zapewniają dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, głównie z języka polskiego.

W roku szkolnym 2021/2022 przy Liceum Ogólnokształcącym w Zespole Szkół Zawodowych w Górze Kalwarii utworzono Oddział przygotowawczy, do którego uczęszczać mogą dzieci cudzoziemskie nieznające języka polskiego albo znające go na poziomie niewystarczającym do korzystania z obowiązkowej edukacji. Nauczanie w oddziale jest prowadzone według realizowanych w szkole programów nauczania, z dostosowaniem metod i form ich realizacji do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.

Cudzoziemcy realizujący programy integracyjne mają prawo do ubiegania się w gminach, na terenie których zamieszkują o lokale socjalne z zasobów gminy.

Wielu klientów ma problemy z wywiązywaniem się z podjętych w IPI zobowiązań. Nie zawsze wynika to jednak z ich złej woli, jak np. w przypadku zameldowania w miejscu zamieszkania. Z doświadczeń pracowników PCPR wynika, że właściciele mieszkań nie wyrażają zgody na zameldowanie cudzoziemców w miejscu zamieszkania. Brak meldunku, słaba znajomość języka polskiego generują kolejne problemy z wywiązywania się uczestników IPI z zobowiązania do aktywnego poszukiwania pracy. Z jednej strony ciężko cudzoziemcom znaleźć pracodawcę, który chciałby zatrudnić osobę słabo mówiącą w języku polskim.

Problem stanowi również regularna nauka języka polskiego, ponieważ aktualnie niewiele fundacji posiada środki finansowe na organizowanie kursów językowych. Z uwagi na stan epidemii, w roku 2021 nauka języka odbywała się na kursach on line.

Dodatkowego wsparcia dla cudzoziemców na terenie powiatu udzielają organizacje pozarządowe. W zakresie pomocy dla cudzoziemców oferują one m. in.: pomoc w znalezieniu zatrudnienia, miejsca zamieszkania, uzyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych poprzez organizację kursów i szkoleń, pomocy prawnej i psychologicznej. W roku 2022 były to w szczególności: Fundacja Ocalenie, Fundacja Leny Grochowskiej powstała w ramach Grupy Arche, Fundacja Polskie Forum Migracyjne oraz Fundacja Studio Spraw Kobiet.

Nierzadko zdarza się także, że cudzoziemcy traktują świadczenia otrzymywane w ramach programu integracyjnego jako jedyne źródło dochodu. Najchętniej chcieliby odebrać świadczenia w formie wypłaty jednorazowej za cały rok z góry lub za kilka miesięcy. Część klientów tutaj Centrum reaguje dużą niechęcią wobec pracowników będących realizatorami programów, którzy z zawodowego obowiązku wkraczają czasem w intymne sfery życia klienta. Sądząc z obserwacji pracowników PCPR cudzoziemcy czują się nadmiernie kontrolowani i rozliczani ze składanych zobowiązań.

Praca socjalna z klientem wymaga dużej elastyczności, tzn. dostosowania metod, technik i sposobów zaspakajania potrzeb naszych beneficjentów w zależności od sytuacji, ale w granicach gwarantujących zachowanie założonego celu.

Pracownicy Centrum w trakcie swojej pracy z cudzoziemcami starają się zachować względną zgodność między potrzebami i oczekiwaniami tej określonej grupy klientów a oferowanym zakresem i jakością udzielanej pomocy.

3. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Stosownie do zapisów ustawy o pomocy społecznej Starosta przy pomocy PCPR sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym

rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej działających na terenie powiatu.

Placówki Pomocy społecznej znajdujące się w nadzorze PCPR w Piasecznie oraz zakres realizowanych zadań:

3.1. Domy pomocy społecznej:

- 1) **Dom Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii** - dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz osób przewlekle somatycznie chorych.

limit miejsc – 500, liczba osób przebywających wg stanu na dzień 31.12.2021 r. - 440
liczba pracowników: 301 osób - 292 etaty.

- 2) **Dom Pomocy Społecznej w Konstancinie – Jeziornie** - dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie.

limit miejsc – 122, liczba osób przebywających na dzień 31.12.2021 r. - 116
liczba pracowników: 119 osób - 106,88 etatu.

- 3) **Niepubliczny Dom Pomocy Społecznej w Robercinie** - dla przewlekle psychicznie chorych kobiet. Dom prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi.

limit miejsc – 80, liczba osób przebywających na dzień 31.12.2021 r. - 72
liczba pracowników: 40 osób - 41 etatów.

- 4) **Niepubliczny Dom Pomocy Społecznej - Dom Artystów Weteranów Scen Polskich w Konstancinie – Jeziornie**, dla osób w podeszłym wieku. Dom prowadzony jest przez Związek Artystów Scen Polskich ZASP – Stowarzyszenie,

limit miejsc – 50, liczba osób przebywających na dzień 31.12.2021 r. - 33
liczba pracowników: 55 osób - 38 etatów.

Osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych może zostać umieszczona w domu pomocy społecznej. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje Starosta Powiatu prowadzącego dom. Natomiast decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję

ustalając opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla miejsca zamieszkania osoby kierowanej. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, ustalonego przez Starostę i ogłoszonego w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej ustala Starosta i ogłasza w dzienniku urzędowym danego województwa w terminie do dnia 31 marca danego roku.

Średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej zgodnie z art. 6 ust. 15 ustawy o pomocy społecznej oznacza: „kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego w domu”.

W roku 2021 zgodnie z Zarządzeniem Nr 28/PCPR/2021 Starosty Piaseczyńskiego z dnia 5 marca 2021 r., średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Piaseczyńskiego kształtował się następująco:

Nazwa i adres Domu Pomocy Społecznej	Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca	Typ domu
Dom Pomocy Społecznej 05-530 Góra Kalwaria ul. Szpitalna 1	4 590 zł	dla osób przewlekłe psychicznie chorych oraz osób przewlekłe somatycznie chorych
Dom Pomocy Społecznej 05-510 Konstancin - Jeziorna ul. Potulickich 1	5 604 zł	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie
Niepubliczny Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Robercinie, ul. Gościniec 32, 05-503 Głusków	4 043 zł	dla kobiet przewlekłe psychicznie chorych
Niepubliczny Dom Pomocy Społecznej - Dom Artystów Weteranów Scen Polskich Konstancin – Jeziorna, ul. Pułaskiego 6	5 892 zł	dla osób w podeszłym wieku

Do ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej zobowiązani są w kolejności:

- mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% swojego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie;
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej, w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca bądź małżonka, bądź zstępnych przed wstępnymi.

Powiat prowadzący Dom, wydaje decyzje ustalające odpłatność za pobyt w Domu dla osób skierowanych i umieszczonych przed dniem 1 stycznia 2004 r. Pobyt tych mieszkańców dotowany jest również z budżetu Wojewody.

W roku 2021 stosownie do zapisów ustawy o pomocy społecznej wydano:

- 1) 190 decyzji dotyczących odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej;
- 2) 75 decyzji w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej, w tym: 40 decyzji dla osób z terenu naszego powiatu oraz 35 decyzji dla osób z terenu innych powiatów.

Wszystkie domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie naszego Powiatu świadczą usługi na poziomie obowiązującego standardu, który określony jest w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Powiat Piaseczyński posiada w związku z tym zezwolenia Wojewody na prowadzenie placówek na czas nieokreślony.

Zgodnie z art. 87 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego powiat, który prowadzi lub zleca prowadzenie ponadgminnych domów pomocy społecznej, otrzymuje dotacje celowe z budżetu państwa. Dotacja przysługuje powiatowi, który prowadzi lub zleca prowadzenie domu, w którym przebywają mieszkańcy przyjęci do tego domu przed dniem 1 stycznia 2004 r., a także powiatowi, który przyjmuje do domu osoby ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem.

Ogólna kwota dotacji w roku 2021 dla domów pomocy społecznej naszego powiatu wynosiła: **11.409.400 zł.**

W roku 2021 zgodnie z Aneksem Nr 1/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. do umowy Nr 1/2005 zawartej w dniu 25 lutego 2005 r., pomiędzy Powiatem Piaseczyńskim a Zgromadzeniem Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Robercinie, dla 80 kobiet chorych psychicznie przekazano dotację na jedną mieszkankę w wysokości **4.000 zł** miesięcznie w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r., tj. w skali roku: **1.468.000 zł**.

Przyznana kwota dotacji obejmuje mieszkanki przyjęte do domu pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r., oraz ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem, tj.:

- 32 mieszkanki od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 stycznia 2021 r.;
- 31 mieszkanki od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia 30 czerwca 2021 r.;
- 30 mieszkanki od dnia 1 lipca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Dotacja została wykorzystana całkowicie i zgodnie z przeznaczeniem.

Ponadto w roku 2021 zgodnie z Aneksem Nr 1 /2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. do umowy Nr 1/2005 zawartej w dniu 25 lutego 2005 r., pomiędzy Powiatem Piaseczyńskim a Związkiem Artystów Weteranów Scen Polskich ZASP – Stowarzyszenie, na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej – Domu Artystów Weteranów Scen Polskich w Konstancinie – Jeziornie, dla 50 osób w podeszłym wieku w roku 2021 przekazano dotację na jednego mieszkańca w wysokości: **4.000 zł** miesięcznie w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r., tj. w skali roku: **52.000 zł**.

Przyznana kwota dotacji obejmuje mieszkańców przyjętych do domu pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r., oraz ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem.

Dotacja została wykorzystana całkowicie i zgodnie z przeznaczeniem.

Ponadto domom pomocy społecznej przekazane zostały dodatkowe środki finansowe z rezerwy celowej z budżetu państwa, z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności, z uwzględnieniem sytuacji epidemicznej w kraju i wzmocnieniem zabezpieczenia domów przed skutkami występowania wirusa SARS-CoV-2, w szczególności na zapewnienie kadry niezbędnej do zachowania ciągłości świadczonych usług oraz zakup środków ochrony osobistej, sprzętu i wyposażenia.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ - 05-530 Góra Kalwaria, ul. Szpitalna 1

Zgodnie z zawartą umową przyznane zostały dodatkowe wynagrodzenia motywacyjne dla kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości świadczonych usług oraz zakupione zostały środki

ochrony /maski medyczne, rękawice jednorazowe/. Osiągniętym rezultatem było wzmocnienie zabezpieczenia domu pomocy społecznej przed skutkami występowania wirusa SARS-CoV-2, w szczególności zapewnienie kadry niezbędnej do zachowania ciągłości świadczonych usług i właściwej opieki nad mieszkańcami oraz zakup niezbędnych środków ochrony osobistej.

ŚRODKI OGÓŁEM przeznaczone na realizację zadania w 2021 r.		Dotacja z budżetu państwa na realizację zadania w 2021 r.		Środki własne na realizację zadania w 2021 r.	
Kwota ogółem zgodnie z umową (kol. 3 + kol. 5)	ŚRODKI ogółem ROZLICZONE (kol. 4 + kol. 6)	Dotacja przyznana zgodnie z umową	DOTACJA ROZLICZONA	Środki własne zgodnie z umową	ŚRODKI WŁASNE ROZLICZONE
1	2	3	4	5	6
219 125,00	219 125,00	175 300,00	175 300,00	43 825,00	43 825,00

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ - 05-510 Konstancin - Jeziorna, ul. Potulickich 1

Zgodnie z zawartą umową przyznane zostały wynagrodzenia i gratyfikacje dla osób świadczących pracę, zapewniających ciągłość świadczonych usług oraz właściwą opiekę nad mieszkańcami. Osiągniętym rezultatem było wzmocnienie zabezpieczenia domu pomocy społecznej przed skutkami występowania wirusa SARS-CoV-2 poprzez zapewnienie kadry niezbędnej do zachowania ciągłości świadczonych usług i właściwej opieki nad mieszkańcami.

ŚRODKI OGÓŁEM przeznaczone na realizację zadania w 2021 r.		Dotacja z budżetu państwa na realizację zadania w 2021 r.		Środki własne na realizację zadania w 2021 r.	
Kwota ogółem zgodnie z umową (kol. 3 + kol. 5)	ŚRODKI ogółem ROZLICZONE (kol. 4 + kol. 6)	Dotacja przyznana zgodnie z umową	DOTACJA ROZLICZONA	Środki własne zgodnie z umową	ŚRODKI WŁASNE ROZLICZONE
1	2	3	4	5	6
64 500,00	64 500,00	51 600,00	51 600,00	12 900,00	12 900,00

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ - Dom Artystów Weteranów Scen Polskich im. Wojciecha Bogusławskiego w Konstancinie – Jeziornie, ul. Pułaskiego 6, 05-510 Konstancin – Jeziorna.

Zgodnie z zawartą umową zakupione zostały środki ochrony osobistej oraz przyznane zostały dodatki do wynagrodzeń dla kadry niezbędnej do zachowania ciągłości świadczonych usług. Osiągniętym rezultatem było wzmocnienie zabezpieczenia domu pomocy społecznej przed skutkami występowania wirusa SARS-CoV-2, w szczególności zapewnienie kadry niezbędnej do zachowania ciągłości świadczonych usług i właściwej opieki nad mieszkańcami oraz zakup niezbędnych środków ochrony osobistej.

ŚRODKI OGÓŁEM przeznaczone na realizację zadania w 2021 r.		Dotacja z budżetu państwa na realizację zadania w 2021 r.		Środki własne na realizację zadania w 2021 r.	
Kwota ogółem zgodnie z umową (kol. 3 + kol. 5)	ŚRODKI ogółem ROZLICZONE (kol. 4 + kol. 6)	Dotacja przyznana zgodnie z umową	DOTACJA ROZLICZONA	Środki własne zgodnie z umową	ŚRODKI WŁASNE ROZLICZONE
1	2	3	4	5	6
21 875,00	21 875,00	17 500,00	17 500,00	4 375,00	4 375,00

**DOM POMOCY SPOŁECZNEJ - Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi
w Robercinie, ul Gościniec 32, 05-503 Głusków**

Zgodnie z zawartą umową przyznane zostały dodatki do wynagrodzeń dla pracowników. Osiągniętym rezultatem było wzmocnienie zabezpieczenia domu pomocy społecznej przed skutkami występowania wirusa SARS-CoV-2, w szczególności zapewnienie kadry niezbędnej do zachowania ciągłości świadczonych usług i właściwej opieki nad mieszkańcami.

ŚRODKI OGÓŁEM przeznaczone na realizację zadania w 2021 r.		Dotacja z budżetu państwa na realizację zadania w 2021 r.		Środki własne na realizację zadania w 2021 r.	
Kwota ogółem zgodnie z umową (kol. 3 + kol. 5)	ŚRODKI ogółem ROZLICZONE (kol. 4 + kol. 6)	Dotacja przyznana zgodnie z umową	DOTACJA ROZLICZONA	Środki własne zgodnie z umową	ŚRODKI WŁASNE ROZLICZONE
1	2	3	4	5	6
31 250,00	31 250,00	25 000,00	25 000,00	6 250,00	6 250,00

W roku 2021 dla domów pomocy społecznej w ramach przeciwdziałania skutkom rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 przyznane zostały dodatkowo środki z utworzonego Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Środki zgodnie z rekomendacją zostały przeznaczone na przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem, w tym na zakup środków ochrony osobistej, niezbędnego sprzętu i wyposażenia, a także na zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości

usług świadczonych przez te jednostki. Podział i wykorzystanie środków przedstawiał się następująco:

Dom Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii:

Lp.	Rodzaj poniesionych wydatków	Kwota
I.	Zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez DPS	306 700,00
1.	dodatki do wynagrodzeń (w tym np. premie, dodatki zadaniowe, nagrody)	306 700,00
II.	Kwota środków przyznanych w ramach Funduszu dla Domu Pomocy Społecznej	306 700,00

Dom Pomocy Społecznej w Konstancinie – Jeziornie:

Lp.	Rodzaj poniesionych wydatków	Kwota
I.	Zakup środków ochrony osobistej	73 164,91
1.	maseczki/maski/półmaski	7 295,42
2.	kombinezony	50 213,54
3.	rękawice	10 729,80
4.	ochraniacze na buty	2 767,50
5.	fartuchy	2 158,65
II.	Zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia	10 835,09
1.	urządzenie do oczyszczania powietrza	8 730,29
2.	kartridże do urządzenia do oczyszczania powietrza	2 104,80
III.	Kwota środków przyznanych w ramach Funduszu dla Domu Pomocy Społecznej	84 000,00

Dom Pomocy Społecznej w Robercinie:

Lp.	Rodzaj poniesionych wydatków	Kwota
I.	Zakup środków ochrony osobistej	588,62
1.	płyny do dezynfekcji rąk	198,85
2.	spray do dezynfekcji powierzchni	159,90
3.	spray i żel antybakteryjny	149,89
4.	test COVID - 19	79,98
II.	Zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez DPS	40 411,38
1.	dodatki do wynagrodzeń (w tym np. premie, dodatki zadaniowe, nagrody)	40 411,38
III.	Kwota środków przyznanych w ramach Funduszu dla Domu Pomocy Społecznej	41 000,00

Dom Pomocy Społecznej Artystów Weteranów Scen Polskich:

Lp.	Rodzaj poniesionych wydatków	Kwota
I.	Zapewnienie kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług świadczonych przez DPS	30 400,00
1.	dodatki do wynagrodzeń (w tym np. premie, dodatki zadaniowe, nagrody)	30 400,00
V.	Kwota środków przyznanych w ramach Funduszu dla Domu Pomocy Społecznej	30 400,00

3.2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach prowadzony jest przez Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej w drodze rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na zlecenie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Placówka jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego przeznaczonym dla 45 osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej (typ B i C).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęcherach umożliwia osobom niepełnosprawnym po ukończeniu obowiązku nauki i uzyskaniu pełnoletności, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym oraz zapewnia dostęp do specjalistycznych usług świadczonych przez ośrodki wsparcia dziennego. Ponadto przyczynia się do aktywizacji i podniesienia jakości życia osób narażonych na wykluczenie społeczne wskutek długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

Stan zatrudnienia w Placówce na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosił 10 osób na 9,4 etatu.

W roku 2021 uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy było łącznie **28**. Jednej osobie nie przedłużono pobytu ze względu na pogorszenie jej stanu zdrowia. Na dzień 31 grudnia 2021 r. zajętych było 27 miejsc z 45 statutowych. Wszyscy uczestnicy to mieszkańcy Powiatu Piaseczyńskiego. 16 uczestników w ciągu roku 2021 kwalifikowało się do dotacji z Programu „Za życiem”, tj.: osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu.

W roku 2021 na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy przekazano dotację z budżetu Wojewody w wysokości: **532.047 zł**, w tym na zwiększenie dotacji na każdego uczestnika z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spectrum autyzmu **76.650 zł**.

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej osoby korzystające z usług Środowiskowego Domu Samopomocy ponosiły miesięczną odpłatność w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 300% odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2. Dochód z tego tytułu stanowił dochód budżetu państwa.

Kwota pobrana od uczestników ŚDS z tytułu przedmiotowej opłaty w roku 2021 wyniosła **6.975,49 zł**. Zobowiązanych do wnoszenia opłaty w roku 2021 było 15 uczestników. Nieodpłatnie z usług świadczonych przez Placówkę korzystało 13 osób.

Jednocześnie na mocy ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 803) z dniem 30 maja 2021 r. wygasły decyzje ustalające odpłatność uczestników za korzystanie z usług świadczonych przez ŚDS. Cytowaną ustawą całkowicie zniesiony został obowiązek odpłatności za pobyt uczestnika w środowiskowym domu samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Usługi świadczone przez Środowiskowy Dom Samopomocy w 2021 r. obejmowały w szczególności:

1. Trening funkcjonowania w życiu codziennym - trening umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej:

W ramach zajęć uczestnicy wyrabiali i utrwalali nawyki w zakresie utrzymania higieny osobistej z położeniem dużego nacisku na zasady związane z pandemią Covid-19. W trakcie zajęć treningowych prowadzono pogadanki związane z postawami prozdrowotnymi, profilaktyką zdrowotną, zdrowym odżywianiem, stosowaniem aktywności fizycznej. Głównym celem było dążenie do jak największej samodzielności uczestników. Dzięki spacerom, wycieczkom, pracy z kalendarzem i zegarem, kształtowane były umiejętności orientacji w czasie i przestrzeni. Zajęcia były dostosowywane do potrzeb oraz możliwości uczestników od utrwalania umiejętności poruszania się w najbliższym otoczeniu po wyszukiwanie połączeń autobusowych. Ponadto przeprowadzane były treningi budżetowe i kulinarne, podczas których planowano i robiono zakupy, dzięki temu uczestnicy poznawali wartość pieniędzy oraz uczyli się

oszczędnego gospodarowania nimi. W kuchni terapeutycznej nabywali umiejętności obsługi sprzętów i urządzeń gospodarstwa domowego np. zmywarki, czajnika elektrycznego, ekspresu do kawy, w okresie zniesienia obostrzeń uczyli się przygotowywania prostych posiłków (z zachowaniem wszystkich wytycznych związanych z pandemią). W czasie treningów porządkowych wykonywali prace porządkowe w placówce oraz na zewnątrz budynku, uczyli się obsługi pralki, żelazka, odkurzacza, grabienia liści, rozróżniania i dobierania odpowiednich detergentów do prania lub czyszczenia powierzchni. W okresie zamknięcia ośrodka związanego z zagrożeniem Covid-19 zachęcano uczestników do aktywnego uczestnictwa w pracach domowych.

2. Treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:

Głównym celem treningów było kształtowanie oraz budowanie poprawnych relacji międzyludzkich. W ramach zajęć wykorzystywano różne metody mające za zadanie aktywizowanie uczestników, m.in.: dyskusja, burza mózgów, filmiki i bajki terapeutyczne, gry integracyjne, spotkania społeczności. Uczestnicy podczas treningu pracowali nad asertywnością, budowaniem i wzmacnianiem samooceny, motywacją, kreatywnością, relacjami i kontaktami społecznymi. Kształtowali umiejętność odmawiania, stawiania i szanowania granic własnych oraz innych osób, wyrażania prośb, opierania się presji grupy, reagowania na krytykę, przyjmowania komplementów. Ponadto uczestnicy wzmacniali poczucie własnej wartości, poprzez pozytywną ocenę swoich możliwości i zdolności oraz realnego stawiania sobie wymagań i celów. Pracowano również nad budowaniem motywacji wewnętrznej, aby wykonywali zadania i czynności nawet jeśli sprawiają im trudność. Kształtowano nawyk systematycznego wykonywania zadań oraz dzielenia trudnych celów na etapy. Uczestnicy pracowali nad poprawnym nawiązywaniem i podtrzymywaniem kontaktów społecznych.

3. Treningów umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się (w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej):

Głównym celem treningu umiejętności komunikacyjnych było wykształcenie zdolności wyrażania własnych potrzeb w sposób adekwatny i prawidłowy oraz uwrażliwienie na odczytywanie i rozumienie komunikatów przekazywanych przez inne osoby. Uczestnicy uczyli się komunikacji werbalnej i niewerbalnej ze szczególnym zwróceniem uwagi na kontakt wzrokowy, wyraz twarzy, gestykulację, postawę ciała i głos, korzystali z

alternatywnych sposobów komunikacji np.: piktogramy, książka komunikacyjna, umowne gesty. Ćwiczyli dykcję, poprawną wymowę, poszerzali zakres słownictwa, uczyli się zwrotów grzecznościowych. Kształtowali umiejętności prawidłowego rozpoczynania, podtrzymywania i kończenia rozmowy, wypowiadania się pełnym zdaniem, aby wyrażanie przez nich myśli były zrozumiałe dla innych. Podczas treningów wykonywano także proste ćwiczenia aparatu mowy poprzez śpiew, śmiech, naśladownictwo dźwięków, mimikę twarzy.

4. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego:

Celem treningu umiejętności spędzania czasu wolnego było przede wszystkim wykształcenie umiejętności samodzielnego organizowania sobie czasu wolnego poprzez wykorzystywanie różnych możliwości. Uczestnicy rozwijali swoje zainteresowania, np. czytali książki i prasę, grali w gry planszowe, stolikowe, edukacyjne, kalambury, rozwiązywali krzyżówki, układali puzzle, słuchali muzyki, audiobooków, audycji radiowych, oglądali filmy, przedstawienia teatralne online, korzystali z zasobów internetu. Ponadto uczestnicy mieli możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez spacerowanie, wycieczki, zabawy taneczne, zajęcia ruchowe, relaksacyjne, spotkania okolicznościowe, wspólne wyjazdy w celach towarzyskich i kulturalnych, np. do zaprzyjaźnionych placówek, na koncerty. Wszystkie zaproponowane formy pomagały w zaspokojeniu potrzeb rozwijania pasji, zainteresowań, rozwoju osobistego, działania, uczestnictwa w życiu społecznym, utrzymaniu równowagi psychicznej, zlikwidowaniu jednostajnego trybu życia.

5. Poradnictwo psychologiczne:

Zajęcia psychologiczne realizowane były zgodnie z indywidualnymi potrzebami uczestników. Podczas zajęć omawiano bieżące problemy, ćwiczone rozpoznawanie, rozumienie i wyrażanie własnych emocji. Omawiano sposoby przekazywania informacji, ćwiczone uwagę, koncentrację, pamięć i spostrzegawczość. Uczestnicy często opowiadali o ważnych dla nich sprawach. Wspólnie starano się znaleźć rozwiązania trudnych sytuacji życiowych uczestników. Ćwiczone asertywność, szczególnie poszanowanie oraz rozumienie praw i granic w kontekście społecznym oraz poprawne wchodzenie w role społeczne. Diagnozowano rozwój intelektualny i społeczny za pomocą standardowych technik diagnostycznych oraz obserwacji behawioralnej. Kładziono nacisk na relaksację (z użyciem muzyki, masażu oraz bajko terapii) i pokazywanie sposobów rozładowania

napięcia, poznanie własnych reakcji stresowych i opracowanie indywidualnych metod radzenia sobie ze stresem. Podczas zebrań zespołu, omawiano aktualne sprawy dotyczące uczestników oraz postępy w realizowaniu indywidualnych planów wspierająco - aktywizujących. Wspólnie opracowywano wprowadzanie nowych sposobów usprawniania uczestników w sferach psychicznych, fizycznych, społecznych. Psycholog zapewniał wsparcie psychologiczne również dla rodzin uczestników, a w trakcie zawieszenia zajęć ŚDS odbywał się telefoniczny dyżur psychologiczny mający na celu wsparcie uczestników i rodziców. Przeprowadzono kilka rozmów wspierających.

6. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych:

Pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych skupiała się głównie na aspekcie wpierania i przygotowywania do wizyty, ponieważ nikt nie wykazywał zapotrzebowania na pomoc w umawianiu ich.

7. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych:

Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych polegała przede wszystkim na informowaniu uczestników i ich opiekunów gdzie mogliby się udać po konkretne świadczenia. Informowano rodziców o prowadzonych lokalnie programach wspierających dla nich.

8. Realizacja niezbędnej opieki:

Opieka była realizowana w trakcie dnia, w postaci pomocy przy posiłkach oraz przy toalecie, zgodnie z indywidualnymi potrzebami uczestników. Osoby niezdolne do samodzielnego przemieszczania były wspierane w poruszaniu się po ośrodku i poza nim podczas wyjść.

9. Realizacja terapii ruchowej:

Podczas terapii ruchowej wykonywano ćwiczenia ogólnorozwojowe, rozruchowe, rozluźniające w formie zabaw integracyjnych, tańca, spacerów, ćwiczeń dobranych odpowiednio do stanu zdrowia. W tym roku, aby zwiększyć możliwości usprawniania uczestników, oprócz prowadzonych zajęć ruchowych, podjęto współpracę z przychodnią i na podstawie umowy realizowano projekt, w ramach którego prowadzona była przez 6 miesięcy fizjoterapia dla uczestników kwalifikujących się. Gdy działalność ŚDS była zawieszona ze względu na pandemię, uczestnicy podczas zajęć online mieli możliwość

brania udziału we wspólnych ćwiczeniach pokazywanych przez terapeutę, byli również zachęcani do aktywnego spędzania czasu w domu.

10. Umożliwienie spożywania gorącego posiłku:

Posiłek dla uczestników ze względu na obostrzenia sanitarne był realizowany głównie poprzez podanie posiłku przyniesionego z domu. W okresach zmniejszonej ilości zachorowań posiłek był wykonywany w ramach pracowni kulinarnej i treningu kulinarnego. Był on poddawany obróbce termicznej.

11. Aktywizacja w kierunku uczestnictwa w innych formach w ramach WTZ, podjęcia zatrudnienia lub inne:

Formami postępowania przygotowującymi do uczestnictwa w warsztatach lub podjęcia zatrudnienia było podtrzymanie kontaktu z lokalnymi warsztatami terapii zajęciowej. Ze względu na stan epidemiologiczny i krótki okres terapii, żaden uczestnik nie kwalifikował się do praktyk, bądź prób podjęcia zatrudnienia. Nie podejmowano zatem współpracy z potencjalnymi pracodawcami. Konieczna jest dalsza terapia.

Aktywizacja odbywała się poprzez uczestnictwo w zajęciach w pracowniach.

Podczas pracy w pracowni ogrodniczej, uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Pęcherach zapoznali się regulaminem pracowni oraz z zasadami Bezpieczeństwa i Higieny Pracy. Poznawali podstawową wiedzę z zakresu zasad dbania o rośliny, w tym częstotliwość i ilość ich podlewania. W ramach tworzenia ziołowego ogródka wysiewali i sadzili, i przesadzali zioła. Podczas prac sezonowych uczyli się dbać o porządek i estetykę terenów zielonych poprzez grabienie ściętej trawy, liści czy zamykanie spadłych szyszek. Uczestnicy brali udział w spacerach przyrodniczych w ramach, których uczyli się znajdować i zbierać przydatne do wykorzystania i przetworzenia dary natury np.: młode pędy sosny, szczaw czy grzyby. Poznali podstawowy sprzęt ogrodniczy w tym małą łopatkę, pazurki ogrodowe, sekator. Podczas zajęć online powtarzano informacje o roślinach domowych i sposobach dbania o nie.

W pracowni rzemiosła uczestnicy zostali zapoznani z zasadami BHP obowiązującymi w niej. Uczyli się właściwie wykorzystywać środki ochrony osobistej. Podczas zajęć uczestnicy poznali różne metody i techniki, którymi wytwarzali przedmioty użytkowe oraz dekoracyjne. Kształtowali umiejętności bezpiecznego posługiwania się narzędziami ręcznymi,

tj.: młotek, pilnik, cęgi, dłuto, mierniki, nożyce oraz urządzeniami mechanicznymi i elektronicznymi, tj.: wiertarka, wypalarka. Uczyli się podstaw stolarstwa, metaloplastyki, krawiectwa, zdobnictwa. Podczas zajęć nabywali umiejętność obróbki drewna, metalu oraz łączenia i wykorzystywania różnych sposobów wytwarzania przedmiotów. Utrwalali poczucie dbania o środowisko naprawiając ubrania oraz wykorzystując wtórnie różne przedmioty. W czasie zajęć online terapeuci przypominali uczestnikom zasady bezpieczeństwa, zachęcali do uczestnictwa w drobnych pracach domowych wykorzystując i utrwalając nabyte umiejętności.

Uczestnicy w pracowni komputerowej poszerzali wiedzę z zakresu podstawowej obsługi komputera, poczynając od jego poprawnego włączania i wyłączania. Wykorzystywali komputer i tablet między innymi w celu słuchania ulubionej muzyki i grania w gry edukacyjne. U osób, u których było to możliwe ćwiczone pisanie w prostych edytorach tekstu. Uczestnicy poznawali sposoby na wyszukiwanie w internecie przydatnych informacji, uczyli się jak w bezpieczny sposób z niego korzystać. W trakcie zajęć on-line uczestnicy usprawniali swoje umiejętności w korzystaniu z komunikatorów internetowych takich jak "Skype" czy funkcja rozmów online w "Microsoft Teams".

W pracowni muzyczno-teatralnej uczestnicy brali udział w zajęciach z zakresu muzykoterapii oraz teatroterapii. Na zajęciach tanecznych poznawali różne style muzyczne, proste kroki taneczne oraz podstawy rytmiki. Aktywnie reagowali na muzykę poprzez swobodny taniec, zabawy muzyczno-ruchowe, relaksację, wsłuchiwanie się w utwory, następnie dyskusowanie na temat własnych przeżyć związanych z muzyką. Podczas zajęć muzykowali za pomocą głosu i ciała oraz instrumentów Orffa. Uczyli się piosenek okolicznościowych, sami tworzyli proste instrumenty. Uczestnicy tworzyli krótkie scenki celem nabycia umiejętności porozumiewania się oraz nauki zachowań społecznych i emocjonalnych. Podczas Wigilii uczestnicy mieli możliwość zaprezentowania nabytych umiejętności przedstawiając tekst z Biblii nt. Bożego Narodzenia. Wykorzystali do tego technikę recytacji, czytania oraz powtórzeń. Podczas zajęć online kontynuowano takie działania jak nauka tekstów piosenek okolicznościowych, wspólne śpiewanie.

Ze względu na zagrożenie epidemiologiczne i związane z nim obostrzenia, zajęcia w pracowni kulinarnej prowadzone były w reżimie sanitarnym z zachowaniem niezbędnych środków bezpieczeństwa. Uczestnicy uczeni byli zasad BHP obowiązujących w pracowni, korzystania z odzieży ochronnej (fartuchy kuchenne, rękawiczki). Podczas zajęć praktycznych wykonywali czynności związane zarówno z prostymi rzeczami przez naukę parzenia kawy czy herbaty, po trudniejsze przygotowywanie posiłków (szykowanie

produktów do obróbki termicznej tj. obieranie, krojenie, szatkowanie), następnie gotowanie ich lub pieczenie. Uczestnicy mieli również zajęcia z przygotowywania deserów, od prostych np. ugotowanie kisielu, budyniu po pieczenie ciasteczek, babeczek lub ciast. Podczas zajęć praktycznych uczeni byli korzystania ze sprzętów kuchennych takich jak ekspres do kawy, blender, mikser, piekarnik czy zmywarka. W uczestnikach starano się wypracować nawyk przygotowywania miejsca do pracy oraz sprzątania i porządkowania go po wykonanych czynnościach. Zajęcia teoretyczne przypominały uczestnikom zasady zdrowego żywienia i wdrażały nawyk korzystania ze zdobytej na ten temat wiedzy. Uczono ich również korzystania z książek kucharskich lub internetowych przepisów na potrawy przez co zdobywali wiedzę na temat sporządzania listy zakupów. Poruszane były również kwestie związane ze sposobami przechowywania żywności oraz dat przydatności do spożycia. Podczas zajęć prowadzonych online przypomniano zasady dotyczące piramidy żywienia oraz prozdrowotnego wpływu aktywności fizycznej.

Od dnia 10 września 2021 r. ŚDS zapewniał uczestnikom usługi transportowe. Usługi świadczone były dzięki użyczeniu samochodu przez inny ośrodek Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej. We wrześniu został również zatrudniony kierowca w wymiarze pełnego etatu. Dowożeniem zostało objętych 10 uczestników na stałe.

W okresie zawieszenia działalności w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19 uczestnicy i ich opiekunowie podczas zamknięcia ŚDS byli w kontakcie telefonicznym z placówką. Podczas rozmów sprawdzano stan zdrowia uczestników i ich rodzin oraz zapotrzebowanie na pomoc. Rodzice byli wspierani w załatwianiu spraw urzędowych i występowaniu o pomoc z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w ramach programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi – Moduł III”. Uczestnicy mieli możliwość w uczestniczeniu w zajęciach on-line. Podczas zajęć kładziono nacisk na utrwalanie zasad przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się Covid-19 poprzez odpowiednią dezynfekcję, dystans i noszenie maseczki. Uczestnicy, którzy nie mieli możliwości uczestnictwa w tych zajęciach nadal byli wspierani poprzez rozmowy telefoniczne.

Uczestnicy poprzez zdobywanie wiedzy i umiejętności poprawili swoje codzienne funkcjonowanie. W wyniku działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych doszło do zwiększenia samodzielności, zaradności i uspołecznienia uczestników. Poprawie również uległa ich samoocena. Zajęcia były prowadzone indywidualnie i grupowo w zależności od

charakteru zajęć i indywidualnych potrzeb uczestnika. Uczestnicy brali udział w treningach umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej, umiejętności społecznych i interpersonalnych, umiejętności komunikacyjnych oraz umiejętności spędzania czasu wolnego. Z terapii zajęciowej uczestnicy mogli korzystać w pracowniach: komputerowej, kulinarnej, artystycznej, rzemiosła, ogrodniczej, muzyczno-teatralnej. Uczestnicy mieli dostęp do poradnictwa psychologicznego wedle ich indywidualnych potrzeb i bieżącej sytuacji. Uczestnicy ŚDS mieli szansę brać udział w wydarzeniach poza placówką. Prowadzono również wspólne warsztaty i wydarzenia z pobliskimi placówkami jak jasełka czy bal karnawałowy. Mogli dzięki temu nawiązać nowe kontakty i reprezentować placówkę. Dom jest przygotowany na przyjmowanie uczestników niezależnie od ich ograniczeń w poruszaniu, jest na jednym poziomie i posiada windę do niego wjeżdżającą. Wyposażenie ośrodka pozwala na realizację zadań wspierająco-aktywizujących. Jest również technicznie przygotowany na kontynuację terapii w formie zdalnej poprzez zajęcia online jak i stacjonarnie w reżimie sanitarnym. W ciągu roku promowano placówkę w Internecie, prasie i na spotkaniach informacyjnych w celu pozyskiwania nowych uczestników Domu.

3.3. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii zlokalizowany jest w Górze Kalwarii, przy ul. Ks. Sajny 2a. Ośrodek prowadzi dodatkowo dwa Punkty Interwencji Kryzysowej:

- od 2019 r. na terenie Gminy Lesznowola, w lokalu przy ul. Górskiego 4a, w Mrokwie. Osoby mieszkające na terenie gminy Lesznowola i Gminy Tarczyn mają dzięki temu możliwość korzystania z pomocy psychologicznej bliżej miejsca zamieszkania.
- od 2020 r. na terenie Gminy Piaseczno, w lokalu przy ul. Kościuszki 9, w Piasecznie. Ze względu na duże zapotrzebowanie na pomoc psychologiczną dla osób w trudnej sytuacji uruchamiane są kolejne punkty, w których osoby potrzebujące mogą liczyć na wsparcie i z łatwością mogą dotrzeć.

Zatrudnienie w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiło: 24 osoby – 17,50 etatu.

Głównym zadaniem Ośrodka jest pomoc osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej:

- ofiarom przemocy fizycznej i psychicznej;

- osobom doznającym różnego rodzaju kryzysów;
- osobom z problemami uzależnień i współuzależnionym;
- osobom przeciążonym psychicznie, obarczonym następstwami wielu trudnych zdarzeń, żyjącym w stanie przewlekłego stresu;
- rodzicom mającym problemy wychowawcze z dziećmi.

Ośrodek jest placówką otwartą, czyli przyjmującą wszystkie osoby doświadczające kryzysu w możliwie najszybszym czasie, bez skierowania, bez ograniczeń rejonizacją oraz bez wymogu posiadania ubezpieczenia. Zapewniającą nieodpłatną specjalistyczną pomoc psychologiczną, terapeutyczną, psychiatryczną i prawną.

Ponadto osoby oraz rodziny z terenu Powiatu korzystają z miejsc pobytu całodobowego w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii. W 2021 roku z tej formy pomocy skorzystało 23 osoby, w tym 13 dzieci.

W 2021 roku specjaliści Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej objęli pomocą 3 507 osób. Zgłaszane problemy dotyczyły głównie:

- 1) przemocy w rodzinie oraz konfliktów rodzinnych i małżeńskich;
- 2) problemy wychowawcze, w tym demoralizacja;
- 3) doświadczenia traumatyczne;
- 4) próby samobójcze;
- 5) mobbing.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest placówką, która na terenie Powiatu realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W roku 2021 został przyjęty do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021 - 2025.

Ponadto stosownie do art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest jednostką specjalistycznego poradnictwa świadczącą specjalistyczną pomoc dla rodzin i mieszkańców Powiatu Piaseczyńskiego znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej bez względu na dochód, w szczególności w postaci poradnictwa prawnego, psychologicznego i rodzinnego.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest wpisany do rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa województwa mazowieckiego pod poz. 59.

POIK w roku 2021 był także realizatorem programu „Opieka Wytchnieniowa – program wsparcia dla rodziców, opiekunów dzieci i osób niepełnosprawnych”. Program był

realizowany w zakresie Modułu III polegającego na świadczeniu usług opieki wychowawczej poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności, możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/ rehabilitacji i dietetyki. Łącznie z programu skorzystało 8 opiekunów osób dorosłych i 9 opiekunów dzieci.

VI. Zadania powiatu z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej Starosta wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Do zakresu działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu

- dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia;
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
 - 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo - wychowawczych;
 - 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
 - 10) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
 - 11) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

VII. Zakres zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2021 r.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej Starosta wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in.:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 5) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 6) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 7) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do

- pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
 - 14) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
 - 15) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
 - 16) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na mocy Zarządzenia Starosty Piaseczyńskiego z dnia 30 września 2011 r. w naszym Powiecie wyznaczone zostało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, co zgodnie z zapisami ustawy oznacza, że w Centrum utworzony został Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej. Z uwagi na zakres zadań nałożony na Organizatora pieczy zastępczej, w ramach „Zespołu” powołani są koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, którzy obejmują opieką rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka. Pod opieką jednego koordynatora w roku 2021 mogło przebywać do 15 rodzin zastępczych.

Do głównych zadań koordynatora należy, m.in.:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- 2) przygotowywanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;
- 3) udział w dokonywaniu okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- 4) udział w dokonywaniu oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy;

- 5) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- 6) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- 7) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 8) opiniowanie na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej powództw wytaczanych przez dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych;
- 9) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- 10) udział w posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 11) wykonywanie innych czynności mających wpływ na efektywne udzielanie pomocy i wsparcie dzieci, rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Koordinator zatrudniany jest przez Organizatora a swoją pracę wykonuje w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy, lub na podstawie umowy o świadczenie usług, funkcjonującej analogicznie do umowy zlecenia.

W roku 2021 zatrudnionych w PCPR było 8 koordinatorów obejmujących stałą opieką po 120 rodzin zastępczych w każdym miesiącu. Rodziny te wymagały szczególnego i długofalowego wsparcia i pomocy, w tym psychologicznej, reedukacyjnej, rehabilitacyjnej oraz organizowania zajęć terapeutycznych.

Koordinatorzy otoczyli rodziny wsparciem, zbudowali z nimi więź oraz podejmowali wspólne działania w celu przezwyciężenia pojawiających się trudności, które bardzo często są konsekwencją trudnej historii życia dziecka. Współpracowali także ze specjalistami z zewnątrz - pedagogami i psychologami szkolnymi, nauczycielami, pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, asystentami rodziny, kuratorami zawodowymi i społecznymi w zakresie wsparcia dziecka i rodziny, w celu właściwego planowania działań pomocowych.

W roku 2021 z uwagi na obowiązujący stan epidemii w kraju, w okresach znacznych wzrostów zakażeń wirusem SARS-CoV-2 praca koordinatorów odbywała się w systemie zdalnym, bez bezpośrednich wizyt w środowisku oraz różnego rodzaju instytucjach, za wyjątkiem sytuacji kryzysowych i działań o charakterze interwencyjnym. W przeważającej jednak większości w roku 2021 koordinatorzy świadczyli pracę bezpośrednio w środowisku.

Wszyscy koordynatorzy wspólnie z rodzinami zastępczymi opracowywali aktualizowali każdemu dziecku tzw. Plan Pomocy Dziecku i wspólnie go realizowali.

W stosunku do rodzin nie objętych na stałe opieką koordynatora jego zadania wypełniali pracownicy zatrudnieni w Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej PCPR.

Koordynatorzy złożyli sprawozdania z efektów swojej rocznej pracy. Zwracali w nich uwagę w szczególności na problemy występujące w rodzinach związane m.in. z problemami emocjonalnymi, rozwojowymi i edukacyjnymi u dzieci /szczególnie w trudnym czasie epidemii SARS-CoV-2 wiążącej się z nauką zdalną/ oraz współpracy rodzin zastępczych z rodziną biologiczną dziecka.

Za każdy kwartał roku 2021 koordynatorzy sporządzali kartę czasu pracy oraz raport pracy z rodziną zastępczą, który uwzględniał:

- bieżące problemy rodziny i dzieci;
- sytuacja opiekuńczo - wychowawczą;
- sytuację szkolno - wychowawczą;
- sytuację zdrowotną
- sytuację materialno - bytową;
- relacje z rodzicami dziecka;
- realizację planu pomocy dziecku;
- motywowanie do spotkań ze specjalistami oraz ułatwienie dostępu do nich;
- informacje na temat współpracy ze środowiskiem lokalnym (ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organami społecznymi)
- uwagi własne i zamierzenia w zakresie podjętych działań.

1. Rodzinna piecza zastępcza

W sytuacjach, w których rodzice nie są w stanie właściwie wywiązać się ze swoich rodzicielskich zadań, należy zapewnić dziecku opiekę i wychowanie w formie zastępczej opieki rodzinnej. Najczęściej obserwowanymi przyczynami umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej są zjawiska patologiczne występujące w rodzinach biologicznych uniemożliwiające sprawowanie bezpośredniej opieki, tj. alkoholizm, bezrobocie, narkomania, czy po prostu bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Dodatkowo

obserwowanymi powodami umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w mniejszej skali jest sieroctwo, długotrwała lub ciężka choroba rodzica oraz pobyt rodzica za granicą.

Na terenie Powiatu Piaseczyńskiego według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. funkcjonowało **184** rodziny zastępcze, w których przebywało **257** dzieci, w tym:

- rodziny zastępcze niezawodowe: **75** – liczba dzieci: **100**
- rodziny zastępcze spokrewnione: **102** – liczba dzieci: **125**
- rodziny zastępcze zawodowe – **3**, w których przebywało **9** dzieci;
- rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego – **1**, w której przebywało **1** dziecko
- rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne – **1**, w której przebywało **1** dziecko;
- rodzinne domy dziecka – **2**, w którym przebywało **21** dzieci.

W 2021 roku 58 dzieci zostało przyjętych do rodzinnej pieczy zastępczej:

Dzieci przyjęte do rodzinnej pieczy zastępczej w 2021 r.						
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci				Razem:
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych	w rodzinnych domach dziecka	
1.	Liczba dzieci do 18 roku życia umieszczonych w pieczy zastępczej w 2020 r., w tym:	22	21	3	12	58
1.1.	z rodziny naturalnej	20	12	1	0	33
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	0	2	1	12	15
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	2	5	1	0	8
1.4.	inne	0	2	0	0	2

W 2021 roku 27 dzieci poniżej 18 roku życia oraz 17 – powyżej 18 roku życia opuściło rodzinną pieczę zastępczą:

Dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w 2021 r.						
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci				Razem:
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	
1.	Liczba dzieci do 18 roku życia, z tego które:	17	9	1	0	27
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	9	4	1	0	14
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	1	0	0	0	1
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	4	0	0	0	4
1.4.	zostały przysposobione	0	1	0	0	1
1.5.	inne	3	4	0	0	7
2.	Liczba dzieci powyżej 18 roku życia, z tego które:	6	9	1	1	17
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo	6	7	1	1	15
2.3.	inne	0	2	0	0	2

W 2021 r. wydano łącznie **781** decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń dla rodzin zastępczych, w tym:

- **528** decyzji administracyjnych w sprawie pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych;
- **253** decyzje administracyjne w sprawie dodatku wychowawczego 500+.

Dla rodzin zastępczych objętych pomocą pieniężną wypłacono świadczenia w łącznej kwocie: **4.322.802,78 zł**, na którą składają się:

- 1) świadczenia obligatoryjne – na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej: **2.941.420,11 zł**;
- 2) świadczenia jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka dla 40 dzieci: **28.100 zł**;
- 3) dofinansowanie do wypoczynku dziecka dla 62 dzieci: **28.395,95 zł**;
- 4) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla 5 rodzin zastępczych, w których przebywało 33 dzieci: **18.227,06 zł**;
- 5) dodatek wychowawczy program Rodzina 500+ dla 259 dzieci: **1.306.659,66 zł**

1.1. Świadczenia alimentacyjne

Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych. Ponadto kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. W postępowaniu przed sądem do kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie stosuje się odpowiednio przepisy o udziale prokuratora w postępowaniu cywilnym.

Mając na uwadze powyższe w roku 2021 złożono do Sądu 5 wniosków o wytoczenie powództwa o alimenty na rzecz małoletnich przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Z powodu braku uzupełnienia dokumentacji ze strony rodzin zastępczych m.in. kalkulacji kosztów ponoszonych tytułem zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych małoletnich

umieszczonych w pieczy oraz braku możliwości ustalenia adresów rodziców biologicznych, pozostałe postępowania alimentacyjne są nadal w toku.

Sąd Rejonowy w Piasecznie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w roku 2021 wydał trzy wyroki o zasądzenie alimentów na rzecz 3 małoletnich umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Wobec jednego wyroku wniesiona została apelacja.

1.2. Pomoc psychologiczna dla rodzin zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie zapewnia rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Pomoc ta udzielana jest głównie poprzez:

- 1) konsultacje psychologiczne w PCPR Piaseczno;
- 2) wizyty, wyjazdy domowe (na terenie całego powiatu) – elastyczność i dostępność psychologa PCPR, wyjazdy mają miejsce często w godzinach dogodnych dla rodzin zastępczych, co oznacza spotkania z nimi również w godzinach popołudniowych;
- 3) konsultacje psychologiczne telefoniczne;
- 4) uczestnictwo w spotkaniach rodzin zastępczych z rodzinami biologicznymi w zależności od zgłaszanych potrzeb;
- 5) kierowanie do innych instytucji specjalistycznych, tworzenie bazy danych, np. instytucje, ośrodki, szpitale udzielające diagnozy i pomocy psychiatrycznej, wczesna interwencja i wsparcie rozwoju małego dziecka (niemowlęcia), terapia stacjonarna, niepełnosprawność intelektualna, zaburzenia ze spektrum autyzmu, Zespół Downa, ośrodki odwykowe;
- 6) stałe konsultacje z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej;
- 7) organizację i uczestnictwo w spotkaniach grupowych z rodzinami zastępczymi w PCPR, w zakresie pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, problemów osobistych, problemów materialnych, usamodzielnienia, czy poszukiwanie pracy;
- 8) czynny udział w Zespołach ds. Oceny rodziny zastępczej oraz oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;
- 9) konsultacje z instytucjami pracującymi na rzecz pomocy społecznej, opieki, wsparcia i rozwoju dziecka, tj. kuratorzy sądowi i społeczni, szkoły i przedszkola, Ośrodki Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, organizacje pozarządowe i inne;
- 10) czynny udział w Zespołach Interdyscyplinarnych ds. Przemocy w Rodzinie;

- 11) stała współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym;
- 12) sporządzanie Kart Dziecka dla Ośrodka Adopcyjnego;
- 13) opiniowanie psychologiczne;
- 14) sporządzanie diagnoz psychofizycznych dziecka;
- 15) sporządzanie diagnoz kandydatów na rodziny zastępcze, w tym:
 - wyjazdy do miejsc zamieszkania kandydatów,
 - wywiady kierowane, pogłębione (wspólnie z pedagogiem PCPR Piaseczno),
 - spotkania z kandydatami w PCPR Piaseczno,
 - przeprowadzanie testów psychologicznych,
 - analiza i interpretacja wypełnionych testów psychologicznych.
- 16) konsultacje psychologiczne dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, kontynuujących naukę, na prośbę pedagoga PCPR;
- 17) prowadzenie biblioteczki dla rodzin zastępczych, kandydatów i koordynatorów:
 - gromadzenie i wypożyczanie literatury fachowej,
 - powielanie i gromadzenie materiałów edukacyjno-terapeutycznych.

Ogółem w ramach pomocy psychologicznej w roku 2021:

- 1) odbyło się 13 konsultacji psychologicznych w miejscach zamieszkania rodzin zastępczych (wyjazdy, wizyty domowe, spotkania z rodzinami zastępczymi oraz dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej);
- 2) sporządzono 18 kart dziecka dla Ośrodka Adopcyjnego;
- 3) przeprowadzono 48 konsultacji psychologicznych w siedzibie PCPR Piaseczno;
- 4) udzielono 124 konsultacji psychologicznych zdalnie (telefon i/lub Skype, meet google);
- 5) odbyło się 40 konsultacji psychologicznych z koordynatorami pieczy zastępczej;
- 6) sporządzono 32 diagnozy kandydatów na rodziny zastępcze;
- 7) sporządzono 10 pism i opinii nt. uregulowania sytuacji prawnej dziecka, sytuacji rodziny oraz funkcjonowania dziecka w pieczy zastępczej;
- 8) sporządzono 7 diagnoz psychofizycznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 9) sporządzono 3 diagnozy kandydatów na wolontariuszy wspierających działania placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 10) odbyło się 11 konsultacji psychologicznych z instytucjami społecznymi działającymi na rzecz opieki, wychowania, wsparcia i rozwoju dziecka;
- 11) udzielono asysty psychologa podczas interwencji umieszczania dziecka w CAPOW;

- 12) udział w spotkaniu z rodzinami zastępczymi, pt. „PIKNIK z okazji Dni: Mamy, Dziecka i Taty” – w ramach forum rodzin zastępczych dn. 9.06.2021 r.;
- 13) wzięto udział w 10 konferencjach i szkoleniach online (doskonalenie kadry).

Konsekwentnie dążymy do poszerzania oferty pomocy terapeutycznej dedykowanej rodzinom zastępczym, w tym dzieciom i młodzieży przebywającym w pieczy zastępczej, w ramach poradnictwa specjalistycznego. W związku z epidemią zakres potrzeb rodzin zastępczych w tym zakresie znacznie wzrósł. Dzięki podjętej współpracy ze Środowiskowym Centrum Zdrowia Psychicznego dzieciom i młodzieży, osobom doświadczającym kryzysu psychicznego w miejscu zamieszkania, w szkole, w najbliższym dziecku środowisku, udzielana jest pomoc w formule innej niż tradycyjna pomoc ambulatoryjna. W system pomocy zaangażowani są pedagodzy i psycholodzy szkolni, asystenci rodzin w systemie pracy Ośrodków Pomocy Społecznej i inne podmioty służące wsparciem dziecku i rodzinie. W ramach Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego funkcjonują wielospecjalistyczne zespoły. Pomocą, oprócz pacjenta, mogą być objęci także rodzina i rówieśnicy. Ważne dla wsparcia dzieci i ich rodzin, że Centrum funkcjonuje w kilku lokalizacjach na terenie powiatu – w Piasecznie, Tarczynie, Górze Kalwarii i Mrokwie, co znacznie ułatwia dostęp do pomocy. Pomoc specjalistyczną w ramach działalności Centrum zapewniają specjaliści z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej (w trzech lokalizacjach – w Piasecznie, Górze Kalwarii i Tarczynie), z Tarczyńskiego Centrum Medycznego (w Tarczynie) z Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (w trzech lokalizacjach – w Górze Kalwarii, w Piasecznie i w Mrokwie). Główna siedziba będzie się mieściła przy ul. Szkolnej 20 w Piasecznie.

1.3. Pomoc prawna dla rodzin zastępczych.

W roku 2021 tutejsze Centrum organizowało bezpłatną pomoc prawną na rzecz osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego, w tym:

- a) prowadzenie poradnictwa prawnego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – z pomocy korzystało 46 rodziny, którym udzielono 65 porad.

- b) prowadzenie poradnictwa prawnego dla pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej – z pomocy korzystało 3 wychowanków, którym udzielono 4 porad.

1.4. Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie zachęcało rodziny zastępcze do spotkań w ramach grupy wsparcia.

Spotkania te dają możliwość wymiany doświadczeń oraz otrzymania wsparcia w grupie osób pełniących podobną funkcję – rodziny zastępczej. Udział w grupie wsparcia jest dobrowolny. Spotkania grup przygotowywane są przez specjalistów zatrudnionych w PCPR. W wybranych spotkaniach może uczestniczyć psycholog, pedagog oraz prawnik.

Poprzez udział w grupie wsparcia rodzice zastępczy mają możliwość:

- uzyskiwania i dawania wsparcia w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej,
- doskonalenia umiejętności wychowawczych, radzenia sobie z emocjami, radzenia sobie w sytuacjach napięcia (stresu),
- pogłębienia wglądu w siebie (wzrost świadomości przeżywanych emocji, swoich przekonań, pragnień, potrzeb, wartości, celów, a także rozpoznanie własnych zasobów i rozumienie ograniczeń),
- zapobiegania wyczerpaniu i wypaleniu.

1.5. Szkolenia rodzin zastępczych

Do zadań Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy, m.in.:

- 1) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 3) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

1.5.1. Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie dążąc do zapewnienia opieki i wychowania każdemu dziecku jej pozbawionemu ze strony naturalnego środowiska rodzinnego, w sposób szczególny angażuje się w realizację działań na rzecz pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie można przejść pełny proces szkolenia i diagnozy psychologiczno - pedagogicznej uzyskując uprawnienia do prowadzenia różnego rodzaju form rodzinnej opieki zastępczej. Uczestnictwo w szkoleniu jest bezpłatne. Szkolenia prowadzone są według Programu PRIDE - Rodzinna Opieka Zastępcza, zatwierdzonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

PRIDE to program przygotowujący rodziny do pełnienia różnych form opieki zastępczej nad dziećmi. Ma on formę warsztatów, pozwala więc poza uzyskaniem konkretnych wiadomości, na zdobycie i przećwiczenia umiejętności związanych z wychowywaniem dziecka powierzonego w opiekę zastępczą. PRIDE rozwija umiejętności pogrupowane w 5 kategorii:

1. Umiejętności opiekuńcze;
2. Umiejętności zaspokajania potrzeb dziecka i kompensowania opóźnień;
3. Umiejętności wzmacniania więzi z rodziną naturalną;
4. Umiejętności wzmacniania trwałych, pozytywnych związków;
5. Umiejętności pracy zespołowej dla dobra dziecka.

Program składa się z 12 sesji grupowych, odbywających się co tydzień i trwających po 4 godziny. Sesje te prowadzone są wyłącznie przez licencjonowanych trenerów. Uczestnictwo w programie PRIDE nie zobowiązuje do niczego. Kandydaci mogą podjąć decyzję o przystąpieniu do dalszej procedury lub wycofać się w tym momencie. Takie postawienie wynika z faktu, że PRIDE jest metodą „przymierzenia” roli rodzica, jest sposobem na sprawdzenie siebie. Część szkoleniową uzupełniają dwa indywidualne spotkania z trenerami, które odbywają się w miejscu zamieszkania kandydatów oraz 10-godzinnej praktyki w rodzinach zastępczych wyznaczonych przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Decyzję o przyznaniu kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej podejmuje komisja kwalifikacyjna składająca się z trenerów, psychologa, pedagoga i przedstawiciela Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Dla uczestników szkolenia zakupywane są podręczniki programu PRIDE oraz materiały pomocnicze niezbędne do realizacji warsztatów szkoleniowych.

Na bieżąco gromadzona jest również dokumentacja nowych osób zainteresowanych uczestnictwem w szkoleniu (kwestionariusz osobowy, życiorys, odpisy zupełne aktu małżeństwa, zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, zaświadczenia o zatrudnieniu i o dochodach, oświadczenia o niekaralności, zobowiązanie do regularnego uczestnictwa w szkoleniu, oświadczenia dotyczące władzy rodzicielskiej i wywiązywania się z obowiązku łożenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby - o ile taki obowiązek z mocy prawa istnieje, oświadczenie o wyrażaniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, potwierdzenie stałego zameldowania).

Oceniamy zgłaszających się kandydatów pod względem spełnienia przez nich podstawowych warunków do zostania rodzicem zastępczym, tj.:

- a) czy dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- b) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- c) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- d) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- e) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniami o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wystawionymi przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
- f) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- g) zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiającego dziecku zaspokojenie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego;
 - właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań;
 - wypoczynku i organizacji czasu wolnego.
- h) nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Każda z nowo zgłoszonych osób przechodzi diagnozę psychologiczną – pedagogiczną przeprowadzaną z kandydatami zgłaszającymi chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i rodzinnego domu dziecka, którą prowadzą uprawnieni pracownicy PCPR.

Na podkreślenie zasługuje, że tutejsze Centrum systematycznie prowadzi akcję poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze poprzez publikowanie ogłoszeń w lokalnej prasie. Na stronie internetowej powiatu piaseczyńskiego na stałe zamieszczone są materiały informacyjne dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej oraz spot filmowy „Zostań rodziną zastępczą”. Cyklicznie pojawiają się też artykuły na temat bieżących potrzeb powiatu w obszarze pieczy zastępczej, warunków jakie należy spełnić aby stać się opiekunem zastępczym, szkoleń i procesu kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze oraz form wsparcia i pomocy oferowanych rodzinom zastępczym. Opracowany został i zamieszczony na stronie internetowej „Informator o rodzinnej pieczy zastępczej”. Wiele starań związanych z poszukiwaniem kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej nakierowanych jest na utworzenie kolejnego pogotowia rodzinnego.

W 2021 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie zorganizowało kolejną edycję szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe w terminie 18 czerwca – 17 września 2021 r.

Ponadto w terminie 28 września – 08 października 2021 r. zostało zorganizowane szkolenie dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze oraz w terminie 14 października – 21 października 2021 r. - dla kandydatów do pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego.

W wyniku zakończonego szkolenia - moduł dla niezawodowych rodzin zastępczych - 19 kandydatów uzyskało świadectwo ukończenia szkolenia: 7 małżeństw i 5 osób niepozostających w związkach małżeńskich. Spośród w/w – 18 osób (7 małżeństw i 4 osoby niepozostające w związkach małżeńskich) uzyskało zaświadczenia kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

W wyniku zakończonego szkolenia - moduł dla zawodowych rodzin zastępczych - 3 kandydatów uzyskało świadectwo ukończenia szkolenia oraz jedna kandydatka uzyskała zaświadczenie kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

W wyniku zakończonego szkolenie - moduł dla zawodowych rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego - 1 kandydatka uzyskała świadectwo ukończenia szkolenia oraz zaświadczenie kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego.

1.5.2. Szkolenie dla rodzin zastępczych, pt.: Depresja dzieci i młodzieży – – psychologiczny warsztat umiejętności wychowawczych dla rodzin zastępczych

Podstawa prawna: ustawa z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2022 r., poz. 447), art. 76, pkt. 5

zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby; pkt. 9 prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej; pkt. 14 zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Dobór grupy uczestników:

Zaproszenia na warsztaty zostały wysłane rodzinom zastępczym poprzez wiadomość e-mail, która zawierała szczegółowe informacje o spotkaniu oraz wygenerowany link do spotkania na platformie meet google.

Informacje te były też potwierdzone przez psycholog w indywidualnych rozmowach, telefonicznych z rodzinami zastępczymi.

Informację o warsztatach wysłano ponadto do koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz do pracowników tutejszego Centrum, z prośbą o zaproszenie rodzin na warsztaty. Koordynatorom zaproponowano, aby w rozmowach z rodzinami zebrali informacje, czy są jeszcze zainteresowane uczestnictwem osoby, wówczas zostanie zorganizowany dodatkowy termin dla tych rodzin. Zaproszenie do udziału w szkoleniu otrzymało łącznie 122 osoby.

Termin szkolenia:

Szkolenie odbyło się w formie on line, w terminach:

- warsztat 1 - w dniu 22 listopada 2021 r. dla rodzin zastępczych zawodowych (4h/dyd.);
- warsztat 2 - w dniu 24 listopada 2021 r. dla rodzin zastępczych spokrewnionych (4h/dyd.);
- warsztat 3 – w dniu 25 listopada 2021 r. dla rodzin zastępczych niezawodowych (4h/dyd.);
- warsztat 4 - w dniu 02 grudnia 2021 r. (4h/dyd.) szkolenie było dodatkowe, przeznaczone dla rodzin zastępczych ogólnie, zwłaszcza dla tych, które uczestniczyły tego dnia online lub zadeklarowały wcześniejsze uczestnictwo, jednak z przyczyn technicznych lub zdrowotnych nie mogły uczestniczyć w tym

lub w poprzednich terminach. Tym osobom zostały wysłane materiały szkoleniowe, w celu indywidualnej analizy.

Założeniem szkolenia było podnoszenie kompetencji wychowawczych rodzin zastępczych, integracja środowiska pieczy zastępczej, poszerzenie wiedzy z zakresu psychologii klinicznej oraz rozwojowej i wychowawczej, zwłaszcza w temacie depresji występującej u dzieci i młodzieży.

Cele szkolenia:

psychoedukacja, poradnictwo psychologiczne nt. rozpoznawania przyczyn i symptomów depresji u dzieci i młodzieży, a także prawidłowego i efektywnego nawiązywania i utrzymywania kontaktu z dzieckiem pozostającym w kryzysie. Celem szkolenia był też rozwój kompetencji wychowawczych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych, zamieszkujących na terenie powiatu piaseczyńskiego, integracja środowiska rodzin zastępczych, elementy terapeutyczne grupy wsparcia, wymiana doświadczeń wychowawczych rodzin, budowanie więzi między uczestnikami, wzmocnienie ich poczucia własnej wartości, wsparcie emocjonalne.

Szczegółowa tematyka szkolenia:

1. Depresja jako choroba – Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób ICD-10
2. Definicje, rodzaje i postacie depresji
3. Objawy depresji
4. Jak zachowuje się osoba o znacznie obniżonym nastroju? – charakterystyka pacjenta
5. Depresja utajona, maskowana, „uśmiechnięta” – charakterystyka schorzenia
6. Depresja czy chandra – zestawienie symptomów
7. Gdzie szukać pomocy:
 - 7.1. Ośrodki oraz instytucje
 - 7.2. Telefony zaufania
 - 7.3. Bezpłatne infolinie
 - 7.4. Pomocne strony Internetowe
8. Kiedy zgłosić się z dzieckiem do psychiatrii? – charakterystyka zaburzeń
9. Jak rozmawiać z chorym na depresję:
 - 9.1. Jakich zwrotów unikać?
 - 9.2. Jakie zwroty stosować w rozmowie z osobą chorą?
 - 9.3. Zwroty przydatne w kontekście motywowania dziecka do nauki
 - 9.4. Relacja, obecność, zrozumienie i wsparcie jako czynniki lecznicze
10. Profilaktyka depresji – refleksje

11. Jak rozmawiać z osobą w kryzysie?
12. Jak rozmawiać z dzieckiem w sytuacji kryzysu?
13. Sposoby nawiązywania i utrzymywania kontaktu przydatne w rozmowach z dziećmi i młodzieżą w ich różnych okresach rozwojowych:
 - 13.1. Dla dzieci w wieku 3-5 lat
 - 13.2. Dla dzieci w wieku 6-12 lat
 - 13.3. Dla dzieci w wieku 13-18 lat
14. Praktyczne rozwiązania i techniki pracy z dzieckiem – ilustracje zagadnienia:
 - 14.1. *Co uspokaja dziecko? Co daje mu siłę?* – wydobywanie zasobów dziecka
 - 14.2. *Technika Zdań Niedokończonych*
15. Podsumowanie, wnioski i niespodzianki

Wszystkie rodziny otrzymały materiały szkoleniowe oraz zaświadczenia o udziale w szkoleniu wysłane pocztą elektroniczną.

Ogółem w szkoleniu udział wzięło **35 rodzin (42 osoby)**, w tym: 6 rodzin zawodowych, 11 rodzin spokrewnionych i 18 – niezawodowych.

1.6. Okresowa ocena sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i rodziny zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadził posiedzenia Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej rodziny. Z uwagi na trwający stan epidemii w większości posiedzenia odbywały się w formie on line.

Ocena sytuacji dziecka jest przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

Ocena rodziny zastępczej dokonywana jest nie później niż przed upływem roku od umieszczenia w niej pierwszego dziecka, kolejna po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata.

W celu dokonania oceny organizowane były posiedzenia Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej rodziny.

Na posiedzeniach dokonywano szczegółowego omówienia sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, w szczególności w zakresie:

- ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;
- modyfikowania planu pomocy dziecku;
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Ponadto podczas posiedzeń Zespół dokonywał oceny samej rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Zespół dokonywał przedmiotowej oceny z udziałem: rodziny zastępczej, pedagoga, psychologa, asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, przedstawiciela instytucji oświatowych, ośrodka pomocy społecznej, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i rodzicami biologicznymi dziecka.

Przedmiotowe oceny formułowane były na piśmie i przekazywane do Sądów Rejonowych – Wydziałów Rodzinnych i Nieletnich.

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. zorganizowanych zostało 22 posiedzenia, na które zaproszono 134 rodziny zastępcze.

Lp.	Miesiąc	Liczba posiedzeń Zespołu	Liczba zaproszonych rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych
1.	styczeń	0	0	0
2.	luty	1	1	1
3.	marzec	2	2	7
4.	kwiecień	0	0	0
5.	maj	1	1	3
6.	czerwiec	1	10	20
7.	lipiec	1	5	6
8.	sierpień	2	15	20
9.	wrzesień	4	30	38
10.	październik	1	8	11
11.	listopad	6	38	63
12.	grudzień	3	24	38
Razem:		22	134	207

1.7. Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej.

Stosownie do art. 191 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka”.

Jednocześnie zgodnie z art. 191 ust. 5 wyżej cytowanej ustawy „Powiat, na terenie którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko rodzina zastępcza lub rodzinny dom dziecka zawiera z powiatem właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków.

W roku 2021 zawierane były porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu innych powiatów, a przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Piaseczyńskiego. Plan na 2021 rok wynosił: **870.000 zł**, a otrzymane środki wynosiły: **926.066,15 zł**. W trakcie roku realizowano 72 porozumień z 24 następującymi powiatami:

Lp.	Powiat ponoszący wydatki	Liczba dzieci	Kwota w zł
1.	Miasto Stołeczne Warszawa	31	389.882,31
2.	Powiat Skierniewicki	1	13.177,00
3.	Powiat Sochaczewski	1	15.821,00
4.	Powiat Szydłowiecki	1	13.177,00
5.	Powiat Grójecki	3	26.767,73
6.	Powiat Grodziski	4	48.984,00
7.	Powiat Pilecki	1	13.834,80
8.	Powiat Pruszkowski	7	59.567,35
9.	Powiat Kutnowski	1	8.692,00
10.	Powiat Lubąński	1	35.075,78
11.	Powiat Piotrkowski	1	13.177,00
12.	Powiat Żyrardowski	1	13.177,00
13.	Powiat Łukowski	1	6.391,00

14.	Powiat Otwocki	6	99.117,19
15.	Powiat Olsztyński	1	13.177,00
16.	Powiat Jarosławski	2	26.354,00
17.	Powiat Warszawski Zachodni	1	21.655,27
18.	Powiat Puławski	1	20.710,68
19.	Miasto Łódź	1	23.236,00
20.	Powiat Łęczycki	1	16.982,62
21.	Powiat Kołobrzeski	1	9.785,50
22.	Powiat Kielecki	1	13.773,39
23.	Powiat Sierpecki	2	21.435,67
24.	Powiat Kwidzyński	1	2.114,86
Razem		72	926.066,15

Ponadto zawierano porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Piaseczyńskiego, a przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych Powiatów. Plan na 2021 rok wynosił: **594.532 zł**, a wydatki wykonane wynosiły: **475.472,42 zł**. W trakcie roku realizowano 45 porozumień z 22 Powiatami, w następujący sposób:

Lp.	Powiat, na rzecz którego ponoszone były wydatki	Liczba dzieci	Kwota w zł
1.	Miasto Stołeczne Warszawa	5	57.574,00
2.	Powiat Wołomiński	4	66.890,20
3.	Powiat Chodzieski	1	8.692,00
4.	Powiat Pruszkowski	2	17.384,00
5.	Powiat Krapkowicki	1	4.208,00
6.	Powiat Grójecki	1	4.476,00
7.	Powiat Lubaczowski	1	13.177,00
8.	Powiat Nowodworski	1	8.692,00
9.	Powiat Legionowski	2	21.869,00
10.	Powiat Lubartowski	1	13.177,00
11.	Powiat Nowotarski	1	35.479,92
12.	Powiat Garwoliński	10	26.813,74

13.	Powiat Grodziski	1	13.177,00
14.	Powiat Skarżysko Kamienna	2	31.642,00
15.	Powiat Warszawski Zachodni	2	27.030,00
16.	Powiat Siedlecki	1	24.854,69
17.	Powiat Gryfiński	1	15.821,00
18.	Powiat Otwocki	3	27.037,00
19.	Powiat Kozienicki	1	14.127,19
20.	Gmina Kraków	1	2.984,00
21.	Powiat Olecki	1	31.116,28
22.	Miasto Łomża	2	9.250,40
Razem		45	475.472,42

1.8. Współfinansowanie przez Gminy pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej należy m.in. współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej. Cytowany przepis ma zastosowanie w przypadku dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej po dniu wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 1 stycznia 2012 r.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wydatki ponoszone przez Gminy na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej odbywają się w oparciu o wystawiane przez Powiat noty obciążeniowe, w okresach rozliczeniowych miesięcznych.

Plan na 2021 rok wynosił: **530.000 zł**, a otrzymane środki wynosiły: **805.353,97zł**.

W roku 2021 wydatki ponoszone przez Gminy Powiatu Piaseczyńskiego z tytułu współfinansowania pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawiały się następująco:

Gmina ponosząca wydatki	Kwota w zł
Piaseczno	449.981,50
Góra Kalwaria	133.830,63
Tarczyn	35.693,74
Konstancin - Jeziorna	92.642,34
Prażmów	39.163,34
Lesznówola	54.042,42
Razem:	805.353,97

1.9. Pomoc dla pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.

Podstawę prawną usamodzielnienia osób opuszczających od dnia 1 stycznia 2012 r. jedną z form pieczy zastępczej tj. rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo - wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo - terapeutyczną stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do dnia 31 maja 2021 r. wysokość pomocy dla osób usamodzielnianych była wyliczana na podstawie przepisów obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2018 r., poz. 326). Od dnia 1 czerwca 2021 r. jest ona wyliczana w oparciu o obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń

przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M. P. z 2021 r., poz. 282).

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, który wprowadza osobę usamodzielnianą do podjęcia samodzielnego życia. Proces usamodzielnienia formalnie rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez wychowanka od wyznaczenia opiekuna procesu usamodzielnienia, którym może zostać osoba przez niego wskazana lub wyznaczona spośród pracowników PCPR, wspierająca go w programie usamodzielnienia. W zależności od sytuacji wychowanka proces usamodzielnienia może trwać do czasu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Osoba usamodzielniana we współpracy z opiekunem usamodzielnienia przygotowuje indywidualny program usamodzielnienia przedkłada na miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia Dyrektorowi PCPR w Piasecznie do zatwierdzenia. Określa on założenia, plany i terminy realizacji w zakresie uzyskania wykształcenia, podjęcia zatrudnienia, uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych, uzyskania przysługujących świadczeń, oraz obowiązki usamodzielnianego wychowanka. Program ten w trakcie jego realizacji może ulegać modyfikacji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie obejmuje osoby usamodzielniane pomocą poprzez:

- 1) pracę socjalną (udzielanie porad, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i konstruowaniu dokumentów, motywowanie do uzyskania wykształcenia i podnoszenia kwalifikacji, wspieranie w kontaktach z rodziną i środowiskiem lokalnym),
- 2) pomoc prawną;
- 3) pomoc psychologiczną;
- 4) pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 5) jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie;
- 6) pomoc rzeczową na zagospodarowanie;
- 7) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (ten rodzaj pomocy polega na umożliwieniu zamieszkania w mieszkaniu chronionym, poparciu wniosku o przydział mieszkania z zasobów gminy lub pomoc w zamieszkanu w internacie);
- 8) pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (ten rodzaj pomocy polega m.in. na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu stosownego do możliwości wykształcenia, zachęcaniu do udziału w kursach i szkoleniach, rejestracji

w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna poszukująca pracy i korzystaniu z ofert pracy).

W 2021 r. udzielono pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych na łączną kwotę: **116.847,71 zł**, na którą składają się:

- 1) świadczenia pieniężne na kontynuowanie nauki dla 21 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych: **84.079,71 zł**;
- 2) jednorazowe świadczenie na usamodzielnienie dla 5 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych: **26.106 zł**;
- 3) pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 3 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych: **6.662 zł**.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza.

2.1. Placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Od dnia 1 października 2015 r. na terenie Powiatu Piaseczyńskiego funkcjonują cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze w Pęcherach:

- Dom Dzieci nr 1 – placówka typu interwencyjnego,
- Dom Dzieci Nr 2 – placówka typu socjalizacyjnego,
- Dom Dzieci Nr 3- placówka typu socjalizacyjnego,
- Dom Dzieci Nr 4 – placówka typu socjalizacyjnego

oraz Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych, z siedzibą w Pęcherach.

Wojewoda Mazowiecki decyzjami z dnia 1 października 2015 r. wydał Powiatowi Piaseczyńskiemu zezwolenia na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych o limicie miejsc 14 każda, na czas nieokreślony oraz wpisał w/w Placówki do Rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych województwa mazowieckiego.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze spełniają wymagane warunki określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Budynki Placówek zostały wybudowane w oparciu o typowy projekt domu jednorodzinnego, w którym znajdują się pokoje 2-osobowe, odpowiednio oświetlone o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych oraz swobodne korzystanie z wyposażenia, na które składają się z szczególności: łóżka i tapczany, szafki i lampki nocne, miejsca w szafach na przechowywanie rzeczy osobistych, odzieży, obuwia, dostosowane do wieku i indywidualnych potrzeb oraz przedmioty osobistego użytku. W każdym pokoju znajdują się również zabawki dostosowane do wieku dzieci. W pokojach dzieci i młodzież mają zapewnione miejsce do cichej nauki przy własnym biurku do odrabiania lekcji. Placówki zapewniają również podręczniki, pomoce i szkolne. W budynkach znajdują się łazienki oraz miejsca do prania oraz suszenia rzeczy osobistych, jak również toalety w liczbie umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

W budynkach znajdują się aneksy kuchenne, zapewniające odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności, w których dzieci wraz z opiekunami przygotowują posiłki. Wyżywienie dostosowane jest do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia. Ponadto dzieci mają zapewniony nieograniczony dostęp do podstawowych produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę.

Dzieci mają również zapewnioną wspólną przestrzeń mieszkalną, stanowiącą miejsce spotkań i wypoczynku. Pomieszczenie stanowi otwartą przestrzeń wyposażoną w fotele i kanapy, sprzęt audiowizualny, zabawki oraz książki.

Każda Placówka umożliwia ponadto warunki do prowadzenia zajęć terapeutycznych, rekreacyjnych, sportowych i kulturalnych, uwzględniając święta i inne wynikające z tradycji i obyczajów, zarówno w budynkach, jak i na terenie przyległym.

Placówka zapewnia również odpowiednie warunki dla małoletniej w ciąży.

Stan zatrudnienia w Placówkach oraz Centrum Administracyjnym Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych na dzień 31 grudnia 2021 r. przedstawiał się następująco: 43 osoby, w tym zajmujących się opieką i wychowaniem – 29 osób.

W ciągu 2021 roku przeciętna liczba dzieci umieszczonych w Placówkach wynosiła 55, natomiast liczba wychowanków na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiła **50 dzieci**, tj.:

- 37 dzieci w placówkach typu socjalizacyjnego;
- 13 dzieci w placówce typu interwencyjnego.

W 2021 r. do Placówek przyjęto łącznie 30 dzieci, w tym:

- 24 dzieci z rodziny naturalnej;

- 4 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej;

W roku 2021 r. Placówkę opuściło 22 wychowanków, w tym:

- 6 dzieci powróciło do rodzin naturalnych
- 1 pełnoletni wychowanek powrócił do rodziny naturalnej;
- 4 pełnoletnich wychowanków założyło własne gospodarstwa domowe i usamodzielniało się;
- 2 pełnoletnich wychowanków zostało umieszczonych w domu pomocy społecznej;
- 9 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Stosownie do art. 196 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej są ustalane przez starostę i ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca danego roku.

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - Domach Dzieci w Pęcherach na rok 2020 ustalone były Zarządzeniami Starosty Piaseczyńskiego i przedstawiały się następująco:

- Zarządzeniem Starosty Piaseczyńskiego Nr 32/PCPR/2021 r. z dnia 17 marca 2021 r. w Domu Dzieci Nr 1 wynosiły (placówka typu interwencyjnego) – **6.146 zł**;
- Zarządzeniem Starosty Piaseczyńskiego Nr 24/PCPR/2021 r. z dnia 26 lutego 2021 r. w Domu Dzieci Nr 2 wynosiły (placówka typu socjalizacyjnego) – **7.309 zł**;
- Zarządzeniem Starosty Piaseczyńskiego Nr 25/PCPR/2021 r. z dnia 26 lutego 2021 r. w Domu Dzieci Nr 3 wynosiły (placówka typu socjalizacyjnego) – **6.610 zł**;
- Zarządzeniem Starosty Piaseczyńskiego Nr 26/PCPR/2021 r. z dnia 26 lutego 2021 r. w Domu Dzieci Nr 4 wynosiły (placówka typu socjalizacyjnego) – **6.369 zł**.

Wychowankowie placówek opiekuńczo - wychowawczych objęci są dodatkiem w wysokości świadczenia wychowawczego 500+. Dodatek przyznaje się na wniosek dyrektora placówki składany do powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego ze względu na miejsce położenia placówki.

Dodatek ten, w szczególności, powinien być przeznaczony na rozwój zainteresowań wychowanków placówki oraz zwiększanie ich szans edukacyjnych i rozwojowych. W roku 2021 świadczeniem objętych było 71 dzieci na łączną kwotę: 306.156,17 zł.

2.2. Świadczenia alimentacyjne

Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych. Ponadto kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. W postępowaniu przed sądem do kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie stosuje się odpowiednio przepisy o udziale prokuratora w postępowaniu cywilnym.

Mając na uwadze powyższe w roku 2021 złożono do Sądu 17 wniosków o wytoczenie powództwa o alimenty na rzecz małoletnich przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ogółem w toku w roku 2021 jest 20 postępowań. Zapadł 1 wyrok zasądzający alimenty, 3 sprawy przekazane są do egzekucji komorniczej, 4 postępowania zostały zawieszone a 1 postępowanie umorzone.

2.3. Pomoc dla pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Podstawę prawną usamodzielnienia osób opuszczających od dnia 1 stycznia 2012 r. placówkę opiekuńczą - wychowawczą stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do dnia 31 maja 2021 r. wysokość pomocy dla osób usamodzielnianych była wyliczana na podstawie przepisów obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2018 r., poz. 326). Od dnia 1 czerwca 2021 r. jest ona wyliczana w oparciu o obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M. P. z 2021 r., poz. 282).

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, który wprowadza osobę usamodzielnianą do podjęcia samodzielnego życia. Proces usamodzielnienia formalnie rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez wychowanka od wyznaczenia

opiekuna procesu usamodzielnienia, którym może zostać osoba przez niego wskazana lub wyznaczona spośród pracowników Placówki czy PCPR, wspierająca go w programie usamodzielnienia. W zależności od sytuacji wychowanka proces usamodzielnienia może trwać do czasu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Osoba usamodzielniana we współpracy z opiekunem usamodzielnienia przygotowuje indywidualny program usamodzielnienia i przedkłada na miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia Dyrektorowi PCPR w Piasecznie do zatwierdzenia. Określa on założenia, plany i terminy realizacji w zakresie uzyskania wykształcenia, podjęcia zatrudnienia, uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych, uzyskania przysługujących świadczeń, oraz obowiązki usamodzielnianego wychowanka. Program ten w trakcie jego realizacji może ulegać modyfikacji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie obejmuje osoby usamodzielniane pomocą poprzez:

- 18) pracę socjalną (udzielanie porad, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i konstruowaniu dokumentów, motywowanie do uzyskania wykształcenia i podnoszenia kwalifikacji, wspieranie w kontaktach z rodziną i środowiskiem lokalnym),
- 19) pomoc prawną;
- 20) pomoc psychologiczną;
- 21) pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 22) jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie;
- 23) pomoc rzeczową na zagospodarowanie;
- 24) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (ten rodzaj pomocy polega na umożliwieniu zamieszkania w mieszkaniu chronionym, poparciu wniosku o przydział mieszkania z zasobów gminy lub pomoc w zamieszkaniu w internacie);
- 25) pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (ten rodzaj pomocy polega m.in. na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu stosownego do możliwości wykształcenia, zachęcaniu do udziału w kursach i szkoleniach, rejestracji w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna poszukująca pracy i korzystaniu z ofert pracy).

W 2021 udzielono pomocy pieniężnej dla osób usamodzielnianych z instytucjonalnej pieczy zastępczej na łączną kwotę: **104.043,80 zł**, na którą składają się:

- 4) świadczenia pieniężne na kontynuowanie nauki dla 15 pełnoletnich wychowanków

placówek opiekuńczo - wychowawczych: **67.272,80 zł**;

- 5) jednorazowe świadczenie na usamodzielnienie dla 5 pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych: **36.771,00 zł**;

Dwie pełnoletnie wychowanki Domów Dzieci w Pęcherach w roku 2021 był objęty wsparciem w formie pobytu w mieszkaniu chronionym z siedzibą w Górze Kalwarii przy ul. Budowlanych 14.

2.4. Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci przebywających w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Stosownie do art. 191 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej (...)”.

Jednocześnie zgodnie z art. 191 ust. 5 wyżej cytowanej ustawy „Powiat, na terenie którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko (...) placówka opiekuńczo – wychowawcza zawiera z powiatem właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków”.

W roku 2021 zawierane były porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu innych powiatów, a przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w Pęcherach.

Plan na 2021 rok wynosił: **620.000 zł**, a otrzymane środki wynosiły: **616.033,71 zł**. W trakcie roku realizowano 10 porozumień z 6 powiatami, w następujący sposób:

Lp.	Powiat ponoszący wydatki	Liczba dzieci	Kwota w zł
1.	Miasto Stołeczne Warszawa	1	7.883,81
2.	Powiat Grójecki	3	233.790,00
3.	Powiat Legionowski	1	66.428,00
4.	Powiat Sochaczewski	3	223.328,76
5.	Powiat Radomski	1	84.342,00
6.	Gmina Kraków	1	261,14
Razem		10	616.033,71

Ponadto zawierane były porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Piaseczyńskiego, a przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów.

Plan w 2021 roku wynosił: **720.000 zł**, natomiast poniesiono wydatki w kwocie: **561.226,08 zł**. W trakcie roku realizowano 10 porozumień z 6 powiatami, w następujący sposób:

Lp.	Powiat, na rzecz którego ponoszone były wydatki	Liczba dzieci	Kwota w zł
1.	Powiat Wołomiński	2	96.995,96
2.	Miasto Siedlce	2	153.260,68
3.	Powiat Bialski	1	39.359,00
4.	Miasto Lublin	1	697,12
5.	Powiat Myśliborski	1	102.913,32
6.	Powiat Lubelski	3	168.000,00
Razem		10	561.226,08

2.5. Porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci przebywających w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej i preadopcyjnym ośrodku interwencyjnym.

Stosownie do zapisów art. 191 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w (...) w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym”.

Zgodnie z art. 191 ust. 6 cytowanej ustawy „samorząd województwa, na terenie którego funkcjonuje (...) mogąca przyjąć dziecko regionalna placówka opiekuńczo - terapeutyczna lub interwencyjny ośrodek preadopcyjny, zawiera z powiatem, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie”.

Na mocy zawartych w oparciu o wyżej cytowane przepisy prawa porozumień, powiat właściwy do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej obowiązany jest do przekazania dotacji celowej w związku z realizacją zadań tego powiatu przez samorząd województwa.

W roku 2021 zawierane były porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Piaseczyńskiego, a przebywających w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Otwocku – Placówką prowadzoną przez Samorząd Województwa Mazowieckiego.

W roku 2021 realizowano 2 porozumienia z tytułu, którego Powiat Piaseczyński poniósł wydatki w wysokości: **64.878,84 zł.**

2.6. Współfinansowanie przez Gminy pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej należy m.in. współfinansowanie pobytu dzieci w (...) placówce opiekuńczo – wychowawczej. Cytowany przepis ma zastosowanie w przypadku dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej po dniu wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 1 stycznia 2012 r.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki, w następujący sposób:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku pobytu i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Wydatki ponoszone przez Gminy na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej odbywają się w oparciu o wystawiane przez Powiat noty obciążeniowe w okresach rozliczeniowych miesięcznych.

Plan na 2021 rok wynosił: **927.600 zł**, a otrzymane środki wynosiły: **1.198.818,03 zł.**

W roku 2021 wydatki ponoszone przez Gminy z tytułu współfinansowania pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej przedstawiały się następująco:

Gmina ponosząca wydatki	Kwota
Piaseczno	458.226,05
Góra Kalwaria	215.216,99
Tarczyn	140.432,89
Konstancin - Jeziorna	225.210,32
Lesznowola	159.731,78
Razem:	1.198.818,03

VIII. Wykaz potrzeb na rok 2022.

1. Tworzenie mieszkań chronionych.

Realizując zadanie z zakresu usamodzielniania osób opuszczających pieczę zastępczą oraz osób pełnoletnich opuszczających schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę widzimy potrzebę utworzenia mieszkań chronionych. Mieszkania te byłyby szansą na rozpoczęcie nowego etapu życia dla osób, które po opuszczeniu pieczy zastępczej, bądź wyżej wymienionych placówek nie posiadają czasowo innych możliwości zamieszkania i znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Mieszkania chronione są formą pomocy społecznej przygotowującą osoby usamodzielniane, pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia oraz integracji ze społecznością lokalną, do czasu uzyskania przez nie innych możliwości zamieszkania. Potrzebę tworzenia mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych dostrzegają również pracownicy placówek opiekuńczo – wychowawczych znajdujących się na terenie naszego powiatu. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy należy do zadań własnych powiatu, dlatego dostrzegamy potrzebę utworzenia mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych, które byłyby szansą na rozpoczęcie nowego etapu życia dla osób nieposiadających czasowo innych możliwości zamieszkania i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Potrzebę tworzenia mieszkalnictwa chronionego należy także podkreślić w odniesieniu do sytuacji osób z niepełnosprawnościami.

2. Dalsze propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskiwania kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej.
3. Rozwijanie form wsparcia dla rodzin zastępczych, podniesienie ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych.
4. Zatrudnienie psychologa w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie, w związku z koniecznością sporządzania diagnoz psychofizycznych dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
Klaudia Wojnarowska